

Skatteutskottets seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt

ISSN 1653-0942
ISBN 978-91-87541-22-3
Riksdagstryckeriet, Stockholm, 2015

Förord

Skatteundandragande och skatteminimering är fortfarande föremål för intensiv debatt i olika internationella politiska forum. OECD påbörjade 2013 ett uppdrag i samråd med G20-länderna med att ta fram en handlingsplan för att förhindra att multinationella företags aktiviteter leder till erodering av de nationella skattebaserna (Base erosion and profit shifting, BEPS).

Handlingsplanen syftar till att identifiera områden där OECD bedömer att åtgärder behöver koordineras för att olika länders skattesystem och regelverk inte ska utnyttjas för att minska skatteuppbörden på sätt som varit oförutsedda för lagstiftarna. Inom BEPS-projektet har även en strategi utvecklats för att involvera utvecklingsländerna i projektet. Deras medverkan är nödvändig om man ska nå en global skattestandard som är effektiv mot skatteflykt och som därmed även kan bidra till en positiv utveckling i dessa länder.

Riksdagens skatteutskott anordnade den 4 juni 2015 ett seminarium för att informera sig om arbetet. OECD:s arbete presenterades inledningsvis av Grace Perez-Navarro vid OECD:s enhet för skattepolicy och administration. Därefter kommenterades denna av Anna Ryott vid Swedfund, Penny Davies, Diakonia, Krister Andersson, Svenskt Näringsliv och Yvonne Bertlin, Astra Zeneca. Avslutningsvis redogjorde finansminister Magdalena Andersson för regeringens syn på projektet. Efter presentationerna gavs möjlighet för utskottets ledamöter samt inbjudna deltagare att ställa frågor till panelen.

I denna rapport publiceras en utskrift av seminariet baserat på stenografanteckningar. Läsaren bör beakta att referaten av Grace Perez-Navarros tal baseras på simultantolkning och därför kan innehålla smärre fel eller vara ofullständiga. Deltagarna har på grund av tidsbrist inte heller getts möjligheten att kommentera utskriften före dess publicering. I allt väsentligt ger emellertid utskriften en god bild av vad som sas vid seminariet.

Stockholm i juni 2015

Per Åsling
Ordförande

Leif Jakobsson
Vice ordförande

Anna Wallin
Kanslichef

Innehållsförteckning

Förkortningsordlista.....	5
Inbjudan till seminariet	6
Seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt.....	8
Per Åsling (C), skatteutskottets ordförande	8
Grace Perez-Navarro, OECD	8
Anna Ryott, Swedfund.....	13
Penny Davies, Diakonia.....	18
Krister Andersson, Svenskt Näringsliv	21
Yvonne Berlin, AstraZeneca.....	25
Magdalena Andersson, Finansdepartementet.....	28
Frågestund	32
<i>Bilaga</i>	
Bildmaterial från seminariet	47

Förkortningsordlista

ATAF	African tax administration forum
BEPS	Base erosion and profit shifting (skattebaserodering och vinstförflyttning)
BNP	Bruttonationalprodukt
CCCTB	Common consolidated corporate tax base (gemensam, konsoliderad bolagsskattebas)
CIAT	Inter-American centre for tax administrations
CSR	Corporate social responsibility (Företags samhällsansvar)
G20	Ett forum för samarbete om den internationella finansmarknaden bestående av finansministrarna och centralbankscheferna från 19 av världens största ekonomier samt EU.
IFC	International finance corporation, ett organ inom Världsbanken
ILO	Internationella arbetsorganisationen är FN:s fackorgan för sysselsättnings- och arbetslivsfrågor
IMF	Internationella valutafonden
UNCTAD	FN:s konferens om handel och utveckling

Riksdagens skatteutskott inbjuder till offentligt seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt

OECD inledde tillsammans med G 20-länderna under våren 2013 ett stort och övergripande arbete med att se över de internationella skatteprinciperna på centrala områden med syfte att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster, BEPS-projektet (Base Erosion and Profit Shifting). Arbetet har bedrivits enligt en handlingsplan för arbetet inom 15 olika åtgärdsområden. Sverige deltar aktivt i de olika arbetsgrupper som utför det konkreta arbetet.

Utvecklingsländerna är stora förlorare när det gäller skatteflykt. Inom BEPS-projektet har en strategi utvecklats för att involvera utvecklingsländerna i projektet. Deras medverkan är nödvändig om man ska nå global skattestandard av olika slag som är effektiv mot skatteflykt och som därmed även kan bidra till en positiv utveckling i dessa länder.

Seminariet avser att belysa vad projektet kan förväntas betyda globalt, för Sverige, det svenska skattesystemet och för svenska företag. En annan väsentlig fråga rör utvecklingsländernas medverkan i projektet och deras möjligheter att implementera BEPS-projektets resultat.

Tid: Torsdagen den 4 juni 2015 kl. 09.00 – 12.00

Plats: Riksdagens förstakammarsal, **OBS:** Ingång från Riksplan

Talare

Per Åsling (C), skatteutskottets ordförande

Leif Jakobsson (S), skatteutskottets vice ordförande

Magdalena Andersson, Finansdepartementet

Grace Perez-Navarro, Centret för skattepolicy och administration, OECD

Penny Davies, Diakonia

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv

Anna Ryott, Swedfund

Yvonne Bertlin, AstraZeneca

Tolkning kommer att ske till svenska och engelska.

Anmälda åhörare kommer att få plats på parketten, oanmälda åhörare får sitta på salens läktare. Deltagande kan anmälas till Ann-Charlotte Sköldberg, skatteutskottets kansli, **senast onsdagen den 3 juni, kl. 12.00.**

Program

09.00 – 09.05	Per Åsling (C), Skatteutskottets ordförande inleder seminariet
09.05 – 09.30	Grace Perez-Navarro, OECD Presentation av OECD:s arbete mot vinstförflyttning och baserodering
09.30 – 09.45	Anna Ryott, Swedfund Berättar om Swedfunds arbete mot internationell fattigdom, och ger perspektiv på OECD:s projekt
09.45 – 10.00	Penny Davies, Diakonia Talar om skatteflyktens konsekvenser för tredje världen
10.00 – 10.15	Krister Andersson, Svenskt Näringsliv Kommenterar OECD:s handlingsplan och framtiden
10.15 – 10.30	Kaffe
10.30 – 10.45	Yvonne Bertlin, AstraZeneca Beskriver konsekvenserna av OECD:s projekt för ett stort multinationellt företag
10.45 – 11.10	Magdalena Andersson, finansminister Berättar om regeringens syn på BEPS-arbetet
11.10 – 11.55	Frågestund
11.55 – 12.00	Leif Jakobsson (S), Skatteutskottets vice ordförande , avslutar seminariet

Seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt

Ordföranden: Välkomna till skatteutskottets seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt. Jag heter Per Åsling och är ordförande för skatteutskottet. Vid min sida sitter vice ordförande Leif Jakobsson från Socialdemokraterna och kanslichefen Anna Wallin.

Jag vill särskilt välkomna vår eminenta panel: Grace Perez-Navarro från OECD, Anna Ryott från Swedfund, Penny Davies från Diakonia, Krister Andersson från Svenskt Näringsliv och Yvonne Bertlin från Astra Zeneca. Denna lista kommer vi sedermera att kunna fylla på med finansminister Magdalena Andersson, som kommer hit så fort regeringssammanträdet öppnats.

Välkommandet gäller också alla som följer denna hearing på distans via webben. Jag vill informera er som inte befinner er här nu om att här i förstakammaralen finns skatteutskottet, ledamöter och tjänstemän från riksdagen och ett stort antal personer från olika organisationer, akademier och liknande som har ett stort intresse av att följa skattefrågor.

Vi har några förhållningsregler i dag. Språket för detta seminarium är svenska, och Grace Perez-Navarros tal kommer att översättas från engelska till svenska. Därför finns hörlurar tillgängliga. Det är också viktigt att vi håller tiderna, eftersom detta är en webbsänd tillställning.

Under 2013 inledde OECD tillsammans med G20-länderna ett övergripande arbete med att göra en översyn av de internationella skatteprinciperna på strategiska områden med syfte att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster. Arbetet har bedrivits enligt en plan inom 15 olika åtgärdsområden. Sverige har deltagit aktivt inom dessa områden och därmed i konkreta arbetsgrupper.

Dagens hearing avser att belysa vad projektet kan förväntas betyda globalt och för Sverige, det svenska skattesystemet och de svenska företagen. En annan väsentlig fråga rör utvecklingsländernas medverkan i projektet och deras möjligheter att implementera BEPS-projektets resultat.

Med det vill jag återigen välkomna Grace Perez-Navarro, som är vice chef för OECD:s center för skattepolicy och administration. Var så god och inled seminariet, Grace, talarstolen står till ditt förfogande.

Grace Perez-Navarro, OECD: God morgon, allihop, och varmt tack för att jag blivit inbjuden hit i dag. Jag kommer att följa arbetet på engelska. Jag beklagar att jag inte kan svenska, men jag har under mitt besök i Sverige så här långt konstaterat att så gott som alla talar engelska. Det är jag mycket tacksam för.

Jag vill också varmt tacka för att ni har med BEPS, inte minst BEPS och utvecklingsländer, på er dagordning, för detta är en global fråga som kräver

globala lösningar. Globaliseringen har inneburit en skjuts framåt för investeringar, handel och tillväxt världen över. Arbetstillfällen har skapats i hela världen, och innovation främjas globalt. Större företag har spelat en viktig roll i detta, liksom små företag, och på så sätt har globaliseringen främjat näringslivet och näringsverksamheten.

Jag brukar börja med de orden, för ibland upplever man och hör från vissa att BEPS-projektet skulle vara kontraproduktivt för företag. Så är det inte, utan vi vill lyfta fram och utforma skattereglerna så att de är anpassade till detta århundrade. Det har skett många förändringar av hur man bedriver verksamhet globalt. Många innovationer har lett till förändringar i näringslivet. Vi har kommunikationsteknik och så vidare, och vi tyckte att nu var det dags att anpassa reglerna.

Vi försöker åstadkomma att reglerna ändras på ett sådant sätt att vi inte får en segregering av den beskattningsbara inkomsten utifrån var värdet har skapats och den ekonomiska verksamheten har ägt rum så att detta åtskiljs från var man rent skattemässigt bokför vinsterna. Det sker ofta på ett sådant sätt att vinsterna inte beskattas över huvud taget. Det är angeläget för alla länder att återfinna denna jämvikt.

Det finns skatteprinciper som kopplar beskattning till värdeskapande, och det är i princip detta som BEPS – skatteerodering och flyttning av vinster – handlar om.

Den bild vi nu ser på skärmen visar vad BEPS syftar till att uppnå. Det är en situation där man har en åtskillnad mellan forskning och utveckling, försäljning, tillverkning och vinster. Det är knappast förvånande att vinsterna ofta hamnar någonstans kring Västindien, där de i många fall är helt skattebefriade. Det är detta vi försöker komma till rätta med.

Som jag nämnde drog vi inte igång det här projektet för att bekämpa näringsverksamhet utan för att få lite rim och reson i skattereglerna och anpassa dem till detta århundrade. Detta är angeläget ur ett konkurrensperspektiv.

Företag som bara verkar i ett givet land kan inte använda sig av sofistikerad internationell skatteplanering för att få ned den effektiva skattesatsen till mycket låga nivåer. De har inte denna möjlighet om de bara verkar internt inom ett land. Då är det ni – lagstiftarna, regeringen och staten – som kan styra hur skattereglerna interagerar med varandra inom landet. I ett internationellt perspektiv uppstår dock friktion och luckor mellan olika lagrum.

Utan att hoppa alltför långt fram i min presentation handlar det om arrangemang där företag genom upplägg för hybridinstrument kan utnyttja upplägget så att en betalning kan hanteras i ett land som en avdragsgill ränteutgift medan den i ett annat land – mottagarlandet – betraktas som en skattebefriad utdelning. Då får man två skattefördelar, och inkomstkomponenten beaktas inte. Konkurrensfaktorerna måste man alltså ta itu med.

Man måste också titta på de frågor som är kopplade till investeringsbeslut. Varför? Jo, för att med internationell skatteplanering som utnyttjar de luckor

som finns mellan lagar och bestämmelser får man snedvridna investeringsbeslut. Dessa beslut grundar sig på avkastningen före skatt snarare än avkastningen efter skatt. Det påverkar besluten och snedvrider dem. Detta skapar inte nödvändigtvis verkliga värden utan snarare endast vinster genom skattebesparing.

Avslutningsvis har vi frågan om rättvisa. Det finns en växande känsla bland människor. Jag vet inte hur påtaglig den är här och i pressen i Sverige, men i många länder världen över har man alltmer en känsla av att det brister i rättvisa när det gäller skatteregler. Man läser i medierna om stora multinationella företag som betalar mycket låga skatter – ensiffriga procentsatser, om ens det.

I krisens spår förväntas man som individ betala mer i fastighetsskatt, inkomstskatt och moms, och det brister i rättvisa när företagen samtidigt betalar så lite, om ens något. Det handlar om rättvisa.

Det finns även andra skäl till att vi valt att ge oss in i den här processen. Näringslivets verksamhetsmodeller har förändrats. Vi har gått från en situation där man hade en regional ansats och ett regionalt perspektiv på näringsverksamhet och investeringar till att nu ha globala värdekedjor och helt andra sätt att bedriva verksamhet på. Det fanns därför ett behov av att anpassa reglerna.

Ekonomi har dessutom förändrats. Vi vet alla att internetekonomin på ett dramatiskt sätt har förändrat vår ekonomiska verklighet. Den digitala ekonomin är oerhört sofistikerad. Som jag nämnde har detta nu lyfts fram i medierna, med allt fler rapporter om hur företag betalar låga, ensiffriga skattesatser samtidigt som enskilda och små företag förväntas betala betydligt mer.

Allt fler enskilda organisationer har framfört klagomål och protester mot detta, vilket också har gjort att allmänheten och den politiska sfären har blivit mycket mer medvetna om detta. Det har i sin tur lett till att G20 valt att titta på den här frågan på allra högsta politiska nivå. Det var därför vi drog igång det här projektet 2013.

Som de flesta av er som har följt projektet känner till har vi en handlingsplan med 15 punkter där vi vill ta itu med de viktigaste faktorer som på olika sätt eroderar skattebasen och bidrar till vinstförflyttning. Den digitala ekonomin är en sådan punkt. Länderna fick frågan hur man ska beskatta i ett läge där ett företag kanske har en ekonomisk närvaro i det egna landet utan att nödvändigtvis ha någon fysisk närvaro.

Ett av skälen till att vi gav oss in i det här projektet var att vi ville titta på hur vi kan anpassa våra regler, som i mångt och mycket utgår från att man har en fysisk närvaro på plats, till en modern och annorlunda verklighet.

Jag nämnde de olika uppläggen med hybridinstrument. Vi försöker få en större samstämmighet i skattearkitekturen och skattesystemet internationellt så att länder kan koppla sina regler sinsemellan så att man inte får situationer där man kan få nollsummenivåer. Det handlar också om att kontrollera icke inhemska företag. Många länder har bestämmelser, men inte alla.

I projektet försöker vi skapa byggstenar för att på olika sätt bistå de länder som har ett intresse av att skydda sin skattebas från vinstförflyttningar och utläggning av delar av verksamheten till skatteparadis, så att man kan hjälpa dem att trygga sin skattebas.

Ränteavdrag är kanske det enklaste sättet att urholka ett lands skattebas. Genom att enbart öka på andelen räntor som betalas kan man enkelt flytta vinster till ett annat land med en annan situation. Vi vill hjälpa länderna att samordna sina skatteregler så att de inte överträds.

Vi har arbetat med skadliga skattebeteenden sedan 1998. Det vi försöker åstadkomma där är att identifiera vilken typ av preferenssystem och särskilda system som inrättas i olika länder för att locka till sig utländska investeringar och vilka av dessa som kan klassas som skadliga.

En faktor vi har tittat särskilt på i den här delen av arbetet handlar om att försäkra sig om att det finns substans i de vanligast förekommande systemen. Det gäller till exempel patent. Om man ska ha en så kallad patentbox ska värdet av ett sådant system vara kopplat till att ett verkligt ekonomiskt värde uppstår i landet.

Sedan har vi frågan om avtalsmissbruk. Det vi försöker åstadkomma där är att kunna försäkra sig om att vinsterna av olika skatteavtal, som generellt handlar om att fördela skatteintäkter mellan två parter så att det inte sker någon dubbelbeskattning, går till avsedd förmånstagare och att man inte bryter mot avtalen så att icke avsedda mottagare gynnas. Vi har tagit fram en minimistandard på området så att alla länder kan inrätta en mekanism för att undvika avtalsmissbruk.

Fasta driftsställen är ett begrepp som handlar om att vi utnyttjar det fasta driftsstället som grundval för beskattning. Här har vi fastställt regler för att avgöra när ett företag anses ha tillräckligt omfattande ekonomiska band till ett visst land för att beskattas där. Dessa regler har överträtts en hel del under årens lopp. Vi vill därför justera och anpassa reglerna så att de kan fånga in överträdelserna och koppla beskattningen till det konkreta och påtagliga.

Internprissättning är en av de frågor som det kanske har skrivits allra mest om i press och medier. Företag och koncerner utnyttjar vissa företagsinterna delar av sin verksamhet för att handla sinsemellan. Här finns det utrymme för överträdelser genom prissättningen så att man får alla avdrag att hamna i ett land med högre skatt medan vinsterna hamnar i en lågskattemiljö.

Det finns en mängd frågor man måste ta itu med där. En av de mest problematiska, som vi ser det, handlar om immateriella tillgångar och hur dessa överförs och prissätts, framför allt de tillgångar som är svåra att värdera.

Vi arbetar dessutom med handelsvaror. Detta fanns inte med i handlingsplanen från början. Även om immateriella tillgångar är viktiga för utvecklingsländer kan man konstatera att handelsvaror och hur dessa ska beskattas är minst lika avgörande för utvecklingsländer. Vi har därför tagit med det i arbetsprogrammet så att vi kan bistå utvecklingsländerna och se till att de får rätt och önskade resultat på skatteområdet.

Dessutom gör vi en bedömning av effekter och återverkningar av BEPS-åtgärder så att vi framöver kan försäkra oss om att vi kan bedöma om nya hot mot skattesystemen dyker upp eller om de åtgärder som vi har infört visar sig effektiva.

Vi har föreslagit en del arbete när det gäller att ställa krav på att skattebetalare ska avslöja aggressiv skatteplanering. Man kräver helt enkelt att skattebetalarna och i vissa fall de som är yrkesmässigt verksamma på skatteområdet ska avslöja osäkra eller oklara skattetransaktioner. Dessa kan klassas som aggressiva eller riskfyllda; man definierar det lite olika i de länder som har dessa regler. På så vis kan skattemyndigheterna veta vad skattebetalarna sysslar med, och om det finns några frågetecken kan man hantera dessa snabbare än om de upptäcks vid en revision flera år senare.

Vi är också inne på området dokumentation och handlingar kopplat till internprissättning. Många av er känner säkert till att ett av skattemyndigheternas problem är svårigheten att få fram korrekt information för att avgöra huruvida ett skattesubjekt har efterlevt reglerna. Här är information avgörande, så vi har försökt förbättra den information som är tillgänglig för skattemyndigheterna.

Det är viktigt att standardisera informationen på global nivå så att företag inte ställs inför ett regelverk med en mängd olika krav i olika länder. Vi har levererat regler om hur man tar fram en master file, en lokal skattefil, och tittat på hur man i olika länder rapporterar och redovisar uppgifter inom multinationella företag så att samma typ av information ska finnas tillgänglig för skattemyndigheterna oavsett var företaget är verksamt.

Vi har standardiserat inte bara ramarna och mallen för redovisning utan också skyddsaspekterna kring informationen och hur den kan delas och utbytas. Detta har varit ett viktigt steg i utvecklingen. På måndag kommer vi dessutom att publicera implementerings- och genomföranderegler för rapportering och redovisning land för land.

Ett sådant paket med regler kommer att förbättra tvistlösningsmöjligheterna. Vi tog med detta inom BEPS, trots att det i sig inte är ett hot mot skatteväsendet. Tanken var att vi genom att försäkra oss om att vi levererar ett helt paket kan se till att det finns en effektiv mekanism för tvistlösning.

I skattefrågor måste man naturligtvis väga regelefterlevnad mot att försäkra sig om att enskilda skattebetalare får den service och den trygghet de förtjänar. Vi drog igång oerhört ambitiöst genom att försöka få bindande tvistlösningsmekanismer som skulle undertecknas av alla länder som deltog. Så här långt deltar 62 länder aktivt i projektet samt ett antal utvecklingsländer som deltar via regionala nätverk som vi har inrättat. Men det var kanske en orealistisk förhoppning.

Vi har ett par ömsesidiga förfaranden som vi har kommit vidare med. Hur som helst går vi nu vidare med en grupp av de som verkligen vill gå vidare och vill införa tvingande tvistlösningsregler gemensamt samtidigt som man inför en minimistandardnivå på tvistlösningsområdet. Det kommer att övervakas genom ett övervakningssystem så att vi kan försäkra oss om att man

får motsvarande effekt och att man får en tvistlösningsmekanism som fungerar med rimliga tidsramar.

Bindande medling i vissa länder kan fungera som en möjlighet för skattemyndigheterna att hålla koll på sin egen handläggning så att den sker inom rimlig tid och inte går till bindande medling. Men vi måste också kunna erbjuda en motsvarande säkerhetsnivå i dessa fall.

Avslutningsvis menar vi att vi med tanke på alla dessa regler ska försöka ha ett system som innebär att man verkligen får ett instrument för att genomföra detta på många olika nivåer. Fler än 83 länder deltar nu i denna process med ett multilateralt instrument, inklusive många av utvecklingsländerna. De är mycket angelägna om att komma in i detta arbete ännu mer.

Nu kommer jag in på utvecklingsländer. Är BEPS viktigt för dem? IMF kom med en rapport härom veckan som sa precis det vi visste, nämligen att BEPS möjligen är ännu viktigare för utvecklingsländerna än för oss. De är ännu mer beroende av den typen av intäkter. Om man till exempel tittar på Sverige står intäkterna från företagsbeskattningen inte ens för 10 procent av de sammanlagda skatteintäkterna. För utvecklingsländerna är den siffran betydligt högre.

På den bild som nu visas på skärmen ser vi några exempel. I exempelvis Rwanda kommer 70 procent av skattebasen från multinationella företag. I Burundi svarar ett företag för 20 procent av den sammanlagda skatteuppbörden. Det finns fler exempel. Som vi ser på bilden är detta verkligen en avgörande fråga för utvecklingsländerna.

Jag vill gärna gå in på de kommande stegen. Vårt avslutande paket kommer i september till vår skattekommitté, och sedan kommer det till G20 i oktober. Därefter kommer vi att göra ytterligare tekniska arbetsinsatser som en uppföljning till den vägledning vi redan har kommit med. Vi kommer att ge stöd till länder så att de kan genomföra detta på rätt sätt. Stöd kommer även att ges löpande. Vi kommer också att övervaka detta på olika nivåer för olika delar av projektet.

Det är viktigt att vi fortsätter att försäkra oss om att allt detta verkligen genomförs konsekvent och i enlighet med uppställda tidsramar.

Jag svarar gärna på frågor.

Ordföranden: Jag lämnar nu ordet till Anna Ryott, som ska berätta om Swedfunds arbete mot internationell fattigdom och också ge ett perspektiv på OECD-projektet.

Anna Ryott, Swedfund: Jag tackar för inbjudan och möjligheten att berätta om varför skatt är en så viktig del i Swedfunds uppdrag.

Swedfund är svenska statens utvecklingsfinansiär. Vårt uppdrag är att bekämpa fattigdom genom hållbart företagande. Vi investerar i de länder som inte har tillgång till tillräckligt med kapital och där företag anser att risken att

investera helt enkelt är för stor. Det är på detta sätt som vi kan vara additionella, och det är också så vi påverkar fattiga människor och fattiga länder mest.

Detta gör vi genom att vi har en ambition att skapa sjysta jobb genom hållbart företagande. Vår verksamhet vilar på tre fundament. Dessa tre fundament är samhällsutveckling, hållbarhet och bärkraft. Alla tre fundamenten är lika centrala när vi gör en investering, och vi följer också upp alla fundamenten under hela investeringens och företagets livscykel.

Fundamentet samhällsutveckling vilar på tre huvudindikatorer. Den första handlar om hur många arbetstillfällen som vi skapar genom investeringen. Den andra handlar om skatt. Den tredje handlar om vilken typ av kunskap vi kan bidra med genom investeringen.

Det andra fundamentet, hållbarhet, handlar om att vi inte bara vill skapa många jobb, utan vi vill skapa sjysta jobb. Där följer vi ILO:s core convention. Vi tittar också på vilken miljöpåverkan vår investering har och hur vi kan bekämpa korruption i de länder där vi är verksamma. Ungefär 70 procent av våra investeringar sker i Afrika söder om Sahara och resterande i huvudsak i Asien.

Sista fundamentet handlar om bärkraft. Där mäter vi tillväxt, return on investment och vinst. Som sagt var är alla dessa tre fundament lika viktiga. De är också nödvändiga för att vi ska kunna uppfylla vårt uppdrag.

Man kan fråga sig till exempel om avkastning och lönsamhet är viktigt för en utvecklingsfinansiär. Vårt svar är ja. Anledningen till det är att vi vill att vår verksamhet ska fortsätta även när vi inte fortsätter som ägare i företaget. Det vill säga att bolagen ska kunna fortsätta skapa jobb och generera skatteintäkter. På samma sätt är vårt uppdrag inte uppfyllt om vi inte ser till att det är sjysta arbetsvillkor eller om vi har negativ klimatpåverkan.

Det är också väldigt viktigt för oss att vi mäter de investeringar vi gör utifrån de tre fundamenten. Det är helt vägledande för vår verksamhet. Vi har som enda statliga bolag mätt och redovisat vår verksamhet genom en integrerad redovisning med revisors bestyrkande. Det innebär att hela redovisningen, såväl den finansiella som hållbarhetsredovisningen, har varit föremål för högsta graden av säkerhet i revisorns uttalande. Det är helt centralt om man ska ha som uppdrag att leverera starka utvecklingsresultat.

Vår redovisning fick högsta betyg, AAA, av FN:s investerarnätverk, och vår integrerade redovisning ger oss också möjlighet att utöva påtryckning. Det går att rapportera på hållbarhet och samhällsutveckling precis som på finansiella mätetal. Vi fick denna vecka ett internationellt pris av Responsible Investor, som hade granskat över 1 000 fonder och kommit fram till att Swedfund var den som rapporterade bäst, inte bara på finansiella kriterier utan också på hållbarhet och samhällsutveckling. Vår land-för-landrapportering och sättet på vilket vi rapporterar arbetstillfällen och sjysta arbetsvillkor var grunden för detta pris.

Men varför är då jobb och tillväxt så viktigt när man har ett uppdrag att bekämpa fattigdom? Har den privata sektorn en roll här? Har ett bolag som

Swedfund en roll att spela? Vi menar att det finns väldigt mycket data som visar på just detta. När man tittar på millenniemålen, och framför allt det första, som handlar om att utrota eller halvera extrem fattigdom, kan man se att det uppfylls till två tredjedelar på grund av tillväxt. Nio av tio jobb har skapats i den privata sektorn. Man vet också att ett jobb bidrar till mellan sju och tjugofem ytterligare jobb, och varje människa som får ett jobb kan försörja upp till fem ytterligare personer.

För oss som bolag och svenska statens utvecklingsfinansiär innebär detta att vi har närmare 110 000 anställda i våra portföljbolag. Det leder därmed till mellan 700 000 och 2,5 miljoner ytterligare jobb.

I det här sammanhanget vill jag också nämna att Världsbanken gjorde en unik studie där man intervjuade 60 000 människor som lever i extrem fattigdom. Man frågade dem vad som var det viktigaste för att komma ur fattigdom. Svaret var ett jobb.

Det är mot bakgrund av detta som Swedfunds roll som utvecklingsfinansiär och frågan om ett lands skatteintäkter är helt central. Vi menar att skatteintäkter är en viktig faktor för att åstadkomma en hållbar utveckling. Att betala skatt i de länder där vi investerar är också en fråga om rättvisa. Det är därför som en av våra centrala utvecklingsindikatorer är just hur mycket skatt vår investering genererar i det land där vi investerar. Detta påvisar vi genom att redogöra för de skatteintäkter som våra portföljbolag rapporterar med så kallad land-för-landrapportering. För oss är det viktigt att de utvecklingsländer vi investerar i får stöd att bygga upp starka institutioner och fungerande strukturer för att på ett bra sätt omhänderta den skatt som kommer in i landet. Därför är det också viktigt att dessa länder engageras och får en aktiv roll i den debatt som förs. Det är också därför vi tycker att BEPS är så viktigt.

Vidare är det trots allt så att alla aktörer inte har samma uppfattning i frågan om vad som utgör otillåten skatteplanering. Det är också i det perspektivet man ska se att BEPS har en så central roll att spela. Det är ett stöd för att koordinera länders uppfattning i frågan och kommer på sikt att bidra till att investerande bolag har samma förutsättningar och att skatteplanering inte används som ett konkurrensverktyg, så att våra investeringar kan bidra till ytterligare ökat välbefinnande och att människor får det bättre.

Under 2011 uppskattades utvecklingsländerna exempelvis ha gått miste om 600 miljarder dollar till följd av skatteflykt. Denna typ av skatteflykt kan i strikt mening vara laglig men samtidigt bryta mot internationella principer. Det bredare begreppet olovlig kapitalflykt, där illegala flöden ingår, uppskattas omfatta ytterligare 350 miljarder dollar.

Det är mot denna bakgrund som vi menar att skatteplanering inte kan motiveras eller accepteras enbart med hänvisning till att den är laglig. Mbekipanelen som behandlade illegala finansiella flöden, vilket också inkluderar skatteflykt, korruption och penningtvätt med fokus på just Afrika, estimerar att Afrika under de senaste 50 åren har förlorat 1 biljon US-dollar i illegala flöden. Varje år förlorar man 50 miljarder US-dollar, och det är en kraftig underestimering, för många flöden kan man helt enkelt inte estimera.

Detta är enorma summor, och bara tanken på att Afrika förlorar 1 biljon US-dollar är svindlande. Den summan motsvarar dessutom enligt Mbekipanelen det samlade bistånd som har gått till regionen under dessa år.

Då blir det oerhört tydligt att det krävs en förändring. Swedfund har som statligt bolag beslutat att ligga i framkant eftersom det handlar om just rättvisa och utveckling. Vårt arbete tar sin utgångspunkt i våra ägarriktlinjer, och de har en mycket tydlig koppling till skattefrågan. De föreskriver bland annat att Swedfund inte ska medverka i investeringar via intermediära jurisdiktioner som har prövats inom ramen för OECD:s Global Forum Peer Review och som därvid inte har godkänts i fas 1 eller som har bedömts som partly compliant eller non-compliant i fas 2. Och Swedfund ska endast investera i sunda och tydliga bolag med strukturer som inte bidrar till skatteundandragande, penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Vad gäller frågan om skatteflykt — som inte är en legal term, vilket också bidrar till att den tolkas olika beroende på vem man frågar — har Swedfund uppfattningen att det inte är tillräckligt för oss att ett förfarande är lagligt för att upplägget ska vara godtagbart. Vi måste även titta på om strukturen för den investering som vi planerat göra är sund och att den inte leder till skatteundandragande. Om den struktur som skapas ger upphov till förmånliga skattekonsekvenser för skatteobjektet måste strukturen kunna motiveras av andra starka skäl för att vi ska kunna godkänna den. Det vill säga att den inte endast får vara skattedriven.

Baserat på den verksamhet som vi bedriver som utvecklingsfinansiär och de mål som Swedfund har att utrota fattigdom genom hållbart företagande måste vi ta ett större ansvar. Vi förhåller oss självklart till de lagar och regler som finns men gör igen bedömningen huruvida strukturer som skapats har uppkommit med det huvudsakliga syftet att undkomma skatt.

Utöver det som är våra ägarriktlinjer och vårt arbete med att gå längre har vi också valt att vara så transparenta som möjligt, och det gör vi bland annat genom vår land-för-landapportering. Vi tror att spårbarhet, öppenhet och transparens är oerhört viktigt för att åstadkomma en förändring, en förändring som leder till hållbar utveckling och rättvisa.

Självklart finns det dock begränsningar. Jag skulle vilja problematisera något kring frågan. Ett exempel är vår möjlighet att göra våra ägarregister öppna för allmänheten utan att detta krav ställs på samtliga aktörer. Swedfund ska investera endast i sunda och tydliga bolagsstrukturer, och i hela vår due diligence ska vi säkerställa att vi har erforderlig information om vem som är ägare och om vem som är slutlig förmånstagare i de bolag som vi investerar i. Om vi skulle offentliggöra våra ägarregister skulle det bli svårt för oss att saminvestera med andra som inte har samma krav. Vi bedömer till exempel att i nuläget, när detta inte utgör ett allmänt krav, skulle det vara svårt att investera tillsammans med andra privata investerare. Det skulle kunna leda till att de drar sig ur investeringen. Då når vi inte vårt mål att vara katalytiskt, det vill säga att säkerställa ökade finansiella flöden och ökade investeringar till de

länder i Afrika som behöver just det för att öka sitt välstånd och få fler arbetstillfällen.

En svårighet som vi också möter när vi investerar på de svåraste marknaderna är att det inte finns tillräckligt robusta finansiella och legala system. Vi har investeringar där vi har valt att skapa holdingbolag i en domicil utanför verksamhetslandet. Skälet kan vara just att det finns brister i den legala strukturen i verksamhetslandet, att flera ägare har en anknytning till en annan jurisdiktion eller helt enkelt att verksamhetslandet inte tillåter vissa typer av regleringar i aktieägaravtal.

Frågan om skatt är komplicerad och måste ses i en större helhet. En bra lösning kan vi bara hitta tillsammans. Vid bordet måste alla länder finnas representerade, liksom företag, intresseorganisationer, forskare och beslutsfattare. Swedfund har, som jag tidigare beskrivit, i egenskap av utvecklingsfinansiär beslutat att det inte alltid är tillräckligt att skattesituationen och de investeringar som vi gör uppfyller de i lagen ställda kraven. I relation till våra portföljbolag ställer vi kravet att de ska betala erforderlig skatt. I relation till våra partner, som vi investerar i, väljer vi att inte gå in i strukturer som enbart är motiverade av skatteskal.

En eller flera av de actions som BEPS-initiativet presenterar ligger mycket i linje med de frågor som Swedfund driver avseende skatt. Det är också därför vi välkomnar detta initiativ. För oss är det oacceptabelt att det som gäller i Sverige inte ska gälla för oss när vi investerar i ett land i Afrika. Vi måste agera på samma sätt i de utvecklingsländer som vi investerar i som vi förväntas agera här hemma. Det handlar om solidaritet, utveckling och om att ekonomiska vinster måste komma alla till del.

Vi vill genom vårt arbete med skattefrågan utgöra ett gott exempel för andra bolag. Utöver det arbete och de länder som vi investerar i, driver vi även frågan i relation till andra utvecklingsfinansiärer. Jag vill nämna att tillsammans har de europeiska utvecklingsfinansiärerna en investerad portfölj på 33 miljarder, så vår påverkan på den plattformen är betydande.

Genom att påverka andra i skattefrågan och andra frågor som är prioriterade för Swedfund, till exempel klimatfrågan och frågan om kvinnors villkor, tror vi att vi på sikt kan åstadkomma stora förändringar.

Jag är övertygad om att det arbete vi gör genom att gå långt fram och utmana andra bolag i skattefrågan, det USAID gör genom Global Forum Peer Review och genom BEPS-initiativet, liksom de överläggningar som kommer att ske i samband med mötet i Etiopien i juni, Finance for Development, kommer att hjälpa oss att ta skattefrågan framåt. 2015 är året som FN:s generalsekreterare beskrivit som "the year must be one of global action, one that will be remembered as the dawn of a new era of sustainable development". Jag hoppas och tror att han har rätt. Tack!

Ordföranden: Tack för det! Nästa talare är Penny Davies, som är policyrådgivare på Diakonia. Hon kommer att belysa skatteflyktens konsekvenser för tredje världen.

Penny Davies, Diakonia: Tack! Det är jätteroligt att vara här. Jag kommer alltså från Diakonia, som är en biståndsorganisation. Vi har arbetat med skattefrågor ur ett utvecklingsperspektiv sedan 2008. Vi gör det tillsammans med ett nätverk i Europa och inte minst med våra partner i utvecklingsländer, till exempel Tax Justice Network.

Jag tänkte prata lite kort om utflöden och inflöden av finansiella resurser från utvecklingsländer och sätta in skattefrågan i det perspektivet, hur den utgör ett hot mot utveckling. Sedan tänkte jag presentera fyra ganska konkreta förslag som kommer från oss och våra partner runt om i världen när det gäller vad som behövs för att bekämpa skatteflykt ur ett utvecklingsperspektiv som ser lite bortanför BEPS.

Den här bilden visar att för varje dollar som utvecklingsländer får försvinner 2 dollar ut. Det här är siffror mellan 2008 och 2011. Man kan säga att dubbelt så mycket flödar ut ur utvecklingsländer som det kombinerade inflödet av bistånd, investeringar, donationer och migrantarbeters remitteringar. Den absolut största källan till utflöde är det som på engelska kallas för illicit financial flows. Bilden visar hur dessa flöden dränerar utvecklingsländer på enorma resurser varje år.

Här kan vi se några siffror som kommer från en think tank som heter Global Financial Integrity och som ofta citeras i de här sammanhangen. Utvecklingsländer och så kallade emerging economies förlorar ungefär 990 miljarder dollar i olovlig kapitalflykt varje år. För de fattiga länderna är siffran något mindre, 600 miljarder. Då tar man bort de så kallade växande ekonomierna.

I relativa termer är Afrika söder om Sahara hårdast drabbat. Vi vet alla att där finns många fattiga länder. Om vi tittar på utflödet i förhållande till bnp är det ungefär 5 till 6 procent.

Detta är naturligtvis pengar som kan användas för fattigdomsbekämpning, att minska biståndsberoendet för dessa länder och att göra dem mindre sårbara för olika typer av externa chocker. Att kunna mobilisera inhemska resurser i form av skatt är centralt för att uppnå nationella och globala utvecklingsmål.

Jag ska säga att dessa siffror avser den olovliga kapitalflykten. Till detta kommer det som på engelska kallas för tax avoidance, som inte är olagligt men som vi tycker är moraliskt tveksamt. Det handlar om att utnyttja kryphål i icke existerande skattesystem och så vidare. Om vi skulle ta med detta är flödet ut förmodligen ännu större.

Det är väldigt roligt att jobba med skatteflyktsfrågan nu, för det händer väldigt mycket, och nu finns det momentum att agera. Jag tror att de skandaler som fyllde förstasidorna i många tidningar runt om i Europa var något av ett uppvaknande för många. Det finns undersökningar som visar att det finns ett

stort stöd bland människor i Europa för ökad transparens för att få bukt med detta med skatteflykt. Det är ju inte bara utvecklingsländer som drabbas av skatteflykt, utan det drabbar även EU. Jag såg en siffra om att 1 000 miljarder euro per år flödar ut ur EU-länderna, och det har vi inte råd med, helt enkelt.

Jag tänkte ta upp fyra saker som vi tycker att det internationella samfundet och Sverige bör arbeta för när det gäller skatt ur ett utvecklingsperspektiv. Självklart är det mycket som måste ske i utvecklingsländerna själva när det handlar om att stärka kapacitet, bygga upp fungerande skattesystem etcetera. Men jag vill ta upp fyra aspekter som bör ske i det internationella samfundet.

Den första är att etablera ett mellanstatligt organ för att diskutera skattefrågor inom ramen för FN. Utvecklingsländer måste få delta i de här diskussionerna på lika villkor. Så är inte fallet i dag. Vi har i dag ett fragmenterat system för att hantera skattefrågor. Det pågår mycket inom IMF, OECD, BEPS, världsbanken och så vidare, men vi behöver ett organ där vi kan ta ett samlat grepp och där också utvecklingsländerna kan delta på lika villkor. Detta är ett förslag som har lagts fram av utvecklingsländer gång på gång. Det finns nu på bordet inom ramen för det som kallas Financing for Development vid FN:s toppmöte i Addis Abeba i juli i år.

Detta är viktigt, och vi hoppas att det kommer att pushas igenom och att Sverige kommer att stödja det. BEPS-initiativet inkluderar en handfull utvecklingsländer och konsulterar andra, men det inkluderar inte alla utvecklingsländer, och det adresserar heller inte alla frågor som är centrala för utvecklingsländerna när det gäller skatt och skattesamarbete. Häromdagen röstade även EU-parlamentets utvecklingskommitté för det här förslaget.

Det andra handlar om att öka transparensen i företags rapportering. Det handlar å ena sidan om att få offentlig land-för-landrapportering för alla företag i alla sektorer. I dag kan företag göra en aggregerad koncernredovisning. Det gör det väldigt svårt att se om ett multinationellt företag betalar den skatt som sig bör i ett land som Zambia. För detta behöver vi få en land-för-landrapportering om vilka vinster, skatter och kostnader man har i de olika länder där man bedriver sin verksamhet. Vi ser också att det är en transparens som gynnar konkurrensen och skapar en jämn spelplan mellan stora multinationella företag och små och medelstora företag. Vi ser det alltså som positivt inte bara ur ett utvecklingsperspektiv.

Den land-för-landrapportering vi har i dag är EU:s Capital Requirements Directive, som säger att banker ska göra en sådan rapportering. Det pågår och en diskussion i EU, där två av EU-parlamentets kommittéer har röstat för offentlig land-för-landrapportering för alla sektorer. Hela parlamentet kommer att rösta senare i juni.

Detta finns som en del av BEPS, men BEPS har inte offentlig land-för-landrapportering och bara för väldigt stora företag. Jag tror att gränsen är satt vid 750 miljoner euro, vilket utesluter många multinationella företag. Just offentligheten är viktig, inte minst för många av våra partnerorganisationer, som arbetar i länder där det inte finns system som fungerar. Offentlighet och insyn är helt central för att kunna ställa beslutsfattare till svars.

Å andra sidan handlar transparens i företagsrapporteringen om offentliga register över företagens verkliga förmånstagare. Detta är en fråga som diskuteras väldigt mycket just nu, och det ingår redan som en del i EU:s penningtvättsdirektiv, som togs fram i slutet av förra året och som ställer krav på att medlemsländerna ska upprätta sådana här register. Det är dock upp till medlemsstaten att avgöra om registren ska vara offentliga eller inte. Vi hoppas att Sverige kommer att upprätta offentliga register, precis om Storbritannien har sagt att man ska göra.

Varför är detta då viktigt? Det handlar helt enkelt om att öka transparensen för att råda bot på problemet med anonyma skalbolag som faciliterar skatteflykt och skatteundandragande. Detta finns på dagordningen inför FN:s högnivåmöte om Financing for Development i juli.

Det tredje är informationsutbyte. Det är viktigt att utvecklingsländer inkluderas i informationsutbyte när det gäller skattefrågor. Detta är till viss del ett kapacitetsproblem. OECD:s informationssystem kräver att man ska ge information för att få information. Det kan tyckas rimligt, men samtidigt är det ett problem, för många utvecklingsländer saknar de resurser som krävs för att samla in ganska komplicerade data. Vi tycker att utvecklingsländer ska kunna få information under en period utan att behöva delge den. Sedan behövs det förstås kapacitet. Det behövs kapacitetsutbyggnad för att utvecklingsländernas regeringar ska kunna utbyta information, men man behöver också ha kapaciteten att förhandla skatteavtal som inte leder till något race to the bottom. Man behöver få inte minst utvinningsindustrin att betala skatt. Men det behövs också kapacitet till det civila samhället i utvecklingsländer och de watchdog-organisationer som ofta spelat en central roll när det gäller att avslöja de fall av skatteflykt som har diskuterats internationellt.

Sist men inte minst vill vi se att Sverige tar fram en strategi om skatt och utveckling som en del av vår politik för global utveckling. Vi vet att regeringen har sagt att detta med skatteflykt är en prioriterad fråga ur ett utvecklingsperspektiv. Vi väntar på en handlingsplan. Vi hoppas att Sverige på kort sikt inom de förhandlingar som nu pågår inför toppmötet i Addis Abeba ska stöda det förslag som jag nämnde tidigare om att upprätta ett mellanstatligt organ för skattefrågor inom ramen för FN.

Inom EU hoppas vi att Sverige ska stödja förslaget om offentlig land-för-landrapportering för multinationella företag i alla sektorer. Nationellt hoppas vi att vi inom ramen för strategin får något slags aktionsplan om skatt och utveckling. Det kan handla om allt från vilket stöd Sverige kan ge via bistånd till utvecklingsländer till att göra konsekvensanalyser av de skatteavtal Sverige har med utvecklingsländer och se vad de får för effekter ur ett utvecklingsperspektiv.

Detta är några förslag från vår sida som tangerar BEPS men också går lite bortom BEPS. Jag avslutar i och med detta.

Ordföranden: Tack så mycket. Då går ordet till Krister Andersson, chef för Svenskt Näringslivs skatteavdelning. Krister kommer att kommentera OECD:s handlingsplan och framtiden, varsågod.

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: Jag tackar för inbjudan att komma till skatteutskottets utfrågning och denna intressanta diskussion om internationellt samarbete mot skatteflykt.

Jag tänkte rapportera om hur jag ser på BEPS-projektet, kanske i huvudsak med svenska ögon, men också om vad det kan betyda för utvecklingsekonomierna.

Man kan konstatera att det inte sedan 1920-talet har varit en sådan diskussion om principerna för hur man ska beskatta vinster internationellt. Efter första världskriget – man sa naturligtvis världskriget – ville man återupprätta ordning och reda och återgå till den frihandel som ändå hade varit före världskriget. Då kom skatterna i fokus.

Nu pågår också en stor internationell utveckling som har föranlett denna diskussion om principerna för beskattning. Det är ändrade maktförhållanden i världen. Vi har en helt annan situation där BRIC-länderna har blivit mycket stora och betydelsefulla. Det har tillkommit 2 miljarder arbetare i världsekonomin, och det har skett en betydande uppgång av levnadsstandarden i stora delar av världen. Men maktförhållandena har också ändrats. Jag tror att det är en viktig faktor bakom BEPS.

Det har i medierna framkommit att ett antal högprofilföretag, vilket tidigare talare har nämnt, har betalat väldigt lite skatt. Det handlade ofta om amerikanska bolag verksamma i europeiska länder. Och det blev en intensiv diskussion om de internationella skattereglernas ändamålsenlighet.

Sedan hade vi finanskrisen. Vi fick då mycket stora budgethål i ett antal länders statsfinanser, och det behövdes mer skatteintäkter.

Samtidigt måste man konstatera att bolagsskatterna som andel av BNP inte på något sätt är på väg att försvinna eller urholkas. Det finns naturligtvis en konjunkturrell effekt när det blir lågkonjunktur, alltså att man får mindre i vinstskatt när vinsterna går ned. Men det är inte så att världen håller på att se bolagsskatteintäkterna försvinna. Om något är det faktiskt tvärtom, nämligen en trendmässig ökning.

Diskussionen gällde naturligtvis hur vinsten har uppstått och var värdet har skapats. Jag tror att alla är överens om att vinst och värde ska beskattas där de uppstår. Det finns ingen oenighet på den punkten. Men det finns ingen större enighet om hur vinsten har uppstått och var vinsten har uppstått. Där finns det allt annat än en samsyn.

Väldigt mycket av BEPS-projektet handlar om att definiera: Var har värdet uppstått, var har vinsten uppstått och hur ska man fördela detta mellan länderna?

En aspekt som har lyfts fram väldigt mycket är storleken på ekonomin och marknaden. Det är helt uppenbart att försäljning tillmätts en mycket större

betydelse än tidigare för var vinsten ska ha ansetts uppstå och var värdet har skapats.

De principer som vi utarbetade efter andra världskriget och på 1950- och 1960-talen inom OECD:s gedigna ramverk för internationell beskattning var väldigt mycket baserade på att det betydde mycket var huvudkontoret låg, var projekt finansierades, vem som ägde kapitalet och var de immateriella rättigheterna fanns, mer än var man faktiskt sålde sina produkter. Här är det en uppenbar kantring i synsättet, och källstatsländer där man säljer tillmäts en mycket större betydelse för var vinsten ska ha ansetts uppstå.

En effekt av detta är att det uppstår skillnad mellan stora och små länder.

BEPS-projektet är ett G20-projekt. G20 är de 19 största länderna plus EU. Det är de stora länderna som har bestämt sig för att se över de internationella skattereglerna. Det är inte alldeles enkelt för mindre länder, och Sverige är ett av dessa små länder i detta sammanhang. Naturligtvis är utvecklingsekonomier ofta ännu mindre och har ännu svårare att hävda sig i den reformering som sker av skattesystemen.

Om man går i den riktningen att försäljning och källstater tillmäts ökad betydelse innebär det för ett litet land med en liten marknad att en mindre andel av vinsten anses ha uppstått i det lilla landet och att en större del anses ha uppstått i det stora landet. Det är så som många av actionpunkterna de facto har kommit att utvecklas och diskussionerna har lett fram till mellan de 19 stora länderna plus EU.

Sedan finns det många inslag som kommer att leda till en ökad administrativ börda. Man ska vara tydlig med att redovisa hur vinsten har uppstått, på vilket sätt man har tagit risker och på vilket sätt man har allokerat verksamhet. Dokumentationskraven är alltså mycket mer omfattande. Det gäller internprissättningsområdet, men det gäller också i allmänhet för hur skatten ska räknas fram.

Jag tror att det finns en uppenbar risk att många svenska multinationella bolag kommer att få betala mer i skatt, eftersom en större del av deras vinst kommer att tillskrivas stora länder. I stora länder är ofta bolagsskatten högre än den är i små länder. Och många har en högre bolagsskattesats än vad vi har, alltså 22 procent. Blir då vinsten tillskriven Indien, Kina eller Brasilien blir skattebelastningen för bolaget högre. Men det är inte den enda effekten. Sverige kommer också att få minskade bolagsskatteinkomster, eftersom en mindre del av vinsten kommer att tillskrivas svensk aktivitet och värdeskapande.

För många utvecklingsländer är detta säkert också ett mycket stort bekymmer. De är små ekonomier, och det kan vara svårt för dem att klara att hantera de administrativa rutiner som nu utvecklas inom BEPS-projektet.

Man kan också säga att länder som har ett bytesbalansöverskott och en stor exportsektor riskerar, om de har försäljning som ett viktigt kriterium, att förlora skatteintäkter jämfört med länder som har en stor ekonomi och enligt källstatsprincipen har en ökad andel av vinstgenereringen.

En positiv effekt av BEPS är ändå att det blir en ökad transparens mellan ländernas skattekongkurrens. Vilka inslag använder regeringar för att attrahera investeringar? Det blir mer transparent än tidigare, och det tror jag är en positiv effekt av BEPS.

När det gäller förändringarna för Sverige har jag inte möjlighet att gå igenom alla 15 actionpunkter här. Men låt mig nämna några som jag tror är viktiga för hur svenskt skatteutfall kommer att påverkas och hur bolagens verksamhet också kommer att påverkas.

Actionpunkt 7 handlar om fasta driftsställen. Här kommer många svenska företag att bli skattskyldiga i utlandet för verksamheter som tidigare har undantagits. Här finns naturligtvis också en risk för tvister. Länderna kommer att strida om huruvida det verkligen finns ett fast driftsställe eller inte och var vinsten ska ha ansetts uppstå.

En annan actionpunkt är immateriella rättigheter. Här är det en ökad kamp om beskattning av intäkter från immateriella rättigheter. Immateriella rättigheter tillmäts allt större betydelse i den globala ekonomin.

Avdrag för forskning och utveckling kanske sker i Sverige, men det är en uppenbar risk att avkastningen kommer att beskattas i ett annat land.

Actionpunkt 9 handlar väldigt mycket om vinstgenerering och betydelsen av finansiering och risk. Vilken risk tar man i verksamheten? Här kommer multinationella bolag att avkrävas en mycket mer extensiv redovisning och intensiva beräkningar för att man ska se hur riskfördelningen är inom en koncern, kanske ända ned på transaktionsnivå. Då handlar det inte om den generella finansieringen, utan här kommer valutakurseffekter och lokal verksamhet också anses ha en betydande risk och därmed vara betydelsefulla för var vinsten ska ha ansetts uppstå.

Det är några områden. Det behövs egentligen bara en mycket liten förskjutning mot att försäljning och storleken på marknaden får ökad betydelse för att det ska få stor effekt för ett land som Sverige. Men även ett land som Tyskland, med bytesbalansöverskott och med en stor exportsektor, kommer förmodligen att se ökad press på sina bolagsskatteintäkter, även om de har en mycket större inhemsk marknad än vad vi har i Sverige.

Låt mig säga någonting om utvecklingsekonomierna. Det finns en mycket intressant rapport som FN-organet Unctad har tagit fram om utländska direktinvesteringars skatter och utveckling. Den presenterades i ett första utkast den 26 mars i år. Det är en rapport som jag varmt rekommenderar för läsning. Den går igenom vad skatter och investeringar betyder för olika utvecklingsländer. Rapporten är mycket tydlig med att varna för risken att man kastar ut barnet med badvattnet och att länder och regeringar i utvecklingsländer borde vara försiktiga när de funderar på BEPS-åtgärder och hur de ska agera.

Vi har hört lite olika siffror här i dag i fråga om storleken på skatteundandragande. Men vi har också hört om korruption och allehanda illegal verksamhet. Unctadrapporten anger ett årligt skattebortfall för utvecklingsländerna från multinationella bolags skatteundandragande genom

internationella skattekanaler, så kallad offshoreverksamhet, på 100 miljarder dollar. I rapporten konstateras att utvecklingsländerna årligen ger skatteincitament på nästan tio gånger så mycket för att attrahera investeringar till sina länder. Det säger någonting om proportionerna och om skatternas betydelse.

Utvecklingsländerna får ändå in över 700 miljarder i skatteintäkter från de multinationella bolag som är verksamma i dessa länder. Som påpekats tidigare står bolagsskatteintäkter och skatter från multinationella bolag för en stor andel av skatteintäkterna i utvecklingsländerna. De står för 10 procent av offentliga intäkter, och det är dubbelt så mycket som i utvecklade länder. Siffran för Afrika är ännu mer slående.

Bolagsskatten som andel av bnp uppgår till 4 procent i utvecklingsländer, jämfört med hälften i utvecklade länder. Den stora skillnaden är annars egentligen hur mycket länderna tar in i skatter på individer. Här finns det ett mycket stort bekymmer med att utvecklingsländer har svårt att beskatta sina individer och medborgare. Detta är, som det beskrivs i rapporten, något av en kollaps i ländernas intäkter från inkomstskatt på individer.

Unctad har utarbetat principer för Coherent International Tax and Investment Policies och tycker att länderna ska beakta inte bara det skatteundandragande som sker utan också den aktivitet och det värdeskapande som sker i ekonomierna och de skatteintäkter som genereras i länderna. Därför tycker Unctad att man ska vara försiktig när man utvärderar BEPS och implementering av BEPS.

Någonting som är slående, får man ändå säga, är att mycket av arbetet inom G20 och OECD sker helt utan att man har en konsekvensanalys. Unctadrapporten är faktiskt den första och enda som utvärderar vad skatteundandragande och skattebetalningar betyder för multinationella bolag i olika länder. Någon motsvarande konsekvensanalys finns inte inom BEPS-projektet, och det är naturligtvis en mycket stor brist.

Jag tror att det är viktigt att försöka se till att det nu sker en koordinering av regler, införande och tillämpning av internationella skatteregler. Det är också viktigt att politiker gör sig hörda. Hittills har det varit många personer med en skatteteknisk bakgrund som har diskuterat utformningen av det nya internationella regelverket. Men detta handlar naturligtvis om handel, investeringar och utveckling. Det är ett område för i huvudsak finansministrar och premiärministrar och inte för skattetekniker. Men hittills har det varit mycket fokuserat på teknikaliteter. Det är viktigt med detaljer och teknik, men det är också viktigt att finansministrarna känner sig komfortabla med det utfall och den ekonomiska utveckling som följer. Det kommer att påverka investeringar, jobb och handel. Skatt handlar om handel, utveckling och investeringar. Det har vi diskuterat för lite inom BEPS-projektet.

Ordföranden: Nu är den första delen klar, och vi bryter för en kaffepaus. Vi inleder den andra delen kl. 10.30.

Ordföranden: Jag hälsar välkommen till sista sessionen i den här hearingen. Jag hälsar er som är här i Förstakammarsalen välkomna igen, liksom dem som följer oss utifrån – det har kommit till min kännedom att SVT Forum sänder, och ni som följer oss där ska vara hjärtligt välkomna. Det gäller även alla som följer oss via webben.

Först på talarlistan står Yvonne Bertlin, som är CFO och skattechef inom Astra Zeneca AB.

Yvonne Bertlin, Astra Zeneca AB: Jag vill börja med att tacka för att jag blev inbjuden att tala och representera ett stort, multinationellt bolag som Astra Zeneca samt reflektera över vad vi tycker om BEPS.

Som vi har sett i redogörelser från de andra talarna genomgår skattevärlden väldigt stora förändringar just nu. Jag har jobbat med skatt ganska länge, och jag har inte sett att det springer i väg så snabbt som det gör nu. När det gäller att kommentera BEPS ska jag säga att vi på Astra Zeneca är övergripande positiva till projektet men att vi också ser risker med det hela. Jag kommer att belysa både för- och nackdelar.

Om vi börjar med de fördelar vi ser med BEPS gäller de det övergripande projektet att hindra artificiell skatteplanering via skatteparadis och brevlådebolag, det vill säga de så kallade juridiska konstruktioner som har satts ihop enbart av skatteskäl. Jag tycker också att det är helt i linje med ökat fokus på CSR och företags anseende, vilket är en annan rörelse – om man får kalla det så – som har kommit starkt de senaste åren.

Vi ser också att det till följd av BEPS förhoppningsvis blir ett bättre samordnat regelverk för de stora, multinationella bolagen. Vi ser även positivt på att det finns en ambition att vinster ska beskattas där det ekonomiska värdet skapas och aktiviteten utförs. Det finns dock risk för att det inte är lika tydligt när det kommer till att värdera risktagande. Jag tror att alla är överens om att man ska få skatteintäkten där aktiviteten utförs, men hur mäter du risk?

Det kommer att bli förbättrade tvistlösningsmekanismer, vilket kommer att behövas efter BEPS. Det är alltid bra om dessa byggs ut för att undvika dubbelbeskattning för bolagen. Vi ser också att det blir en förbättrad konkurrenssituation med konkurrens på lika villkor mellan stora, multinationella bolag och mindre, ofta inhemska, bolag – eller kanske mellan dem som vill göra rätt för sig och betala skatt och dem som har planerat bort hela sin skatt.

Om vi övergår till de potentiella risker och negativa effekter vi ser vill vi lyfta fram egentligen samma sak som Krister Nyss talade om, nämligen risken att mindre länder förlorar på BEPS. Det gäller Sverige, och det gäller nog många utvecklingsländer. Sverige är ju en liten, exportberoende ekonomi med stor FoU-verksamhet. Tittar vi på Astra Zeneca AB är vår försäljning i Sverige 40 miljarder – 39 av dessa exporteras, medan 1 miljard säljs på den inhemska svenska marknaden.

Ungefär två tredjedelar av vår försäljning kan hänföras till forskningen – vi kan alltså ta ut högre priser på grund av att vi har forskat fram dessa läkemedel. Då kan man själv tänka följande tanke: Om två tredjedelar av vinsten på dessa 40 miljarder hamnar i något annat land och inte beskattas i Sverige, det vill säga hamnar i ett land med större population eller större marknad – vi kan se sådana strömningar inom BEPS – är det katastrofalt för den svenska bolagsskattebasen. Astra kommer då att betala mindre skatt i Sverige men mer någon annanstans.

Vi ser också att det blir en ökad administrativ börda för företagen liksom för skatteverken. Det införs omfattande dokumentationskrav, country-by-country-reporting. Inom Astra tycker vi att det är ganska okej – vi har ganska omfattande transferprisdokumentation redan i dag – men det tillkommer många komplikationer, till exempel värdering av immateriella rättigheter som ska vridas och vändas på härsen och tvärsen. Här kan jag se framför mig att det kan bli mycket tvister.

Också allokering av räntor inom ett globalt företag verkar mycket komplext enligt de modeller OECD har presenterat. Om man ska allokera utifrån de vinster som finns globalt oavsett om det finns behov av lån eller inte – det var en modell, och vi vet inte var det landar – skulle det bli en enorm administrativ börda och kanske även dubbelbeskattning.

Vi ser även ett ökat antal skatterevisioner och tvister, vilket kanske leder till dubbelbeskattning. Även om vi har BEPS och det utarbetas ett regelverk vet vi att länderna kanske inte kommer att vara överens om vad som är en värdeskapande funktion, hur man mäter risk och vad som är ett fast driftsställe. När är det ett fast driftsställe, och när är det inte det? Vi vet också att det kan ta många år innan länderna blir överens – fem till tio år i komplexa fall.

Här kan jag bara nämna ett konkret exempel: Vi har ingått en APA med USA. Det är alltså en prisöverenskommelse, en advance pricing agreement, mellan USA och Sverige. Samma sak gäller Japan. Vi har gjort det mellan Sverige, England, USA och Japan. Totalt har vi väl hållit på i tio år; England började för väldigt många år sedan. Vi har fått mycket bra hjälp från svenska Skatteverket och svenska Finansdepartementet, och vi är glada för den hjälpen. Vi kan dock se att transferprisarbetet kommer att öka framöver och att det behövs effektiva bemanningar på de behöriga myndigheterna. Mitt råd till politikerna är därför egentligen att satsa pengar på behörig myndighet, så att företagen får hjälp att undvika dubbelbeskattning.

Eftersom den här konferensen skulle handla om utvecklingsländer ska jag beröra det också. Som klart har framgått från andra talare behöver utvecklingsländer fungerande skattelagstiftning och fungerande skatteadministration för att få in dessa pengar, och som alla vet finns inte alltid det. När det gäller bistånd tror jag nog att det kan vara bra att ge bistånd i form av hjälp till de här länderna att bygga upp sin lagstiftning och administration. Jag vet att professor Sven-Olof Lodin hjälpte till att bygga upp lagstiftningen i Zimbabwe, vilket jag tycker är ett mycket bra exempel på hur bistånd kan ges. Det hjälper nämligen inte om de inte kan bevaka sina intressen.

För de stora, multinationella bolagen handlar det främst om att undvika dubbelbeskattning; vi vill inte bli påhoppade av andra länder som inte följer internationella principer. Det händer ganska ofta, och det kan vara utvecklingsländer. De vill många gånger ha en mycket större del av kakan än vi skulle få avdrag för eller dela med oss av från England och Sverige.

Min sista punkt, som jag tror att även flera andra har tagit upp, är att det bästa vore om det kunde etableras en best practice – en global sådan. Det borde såväl OECD och FN som utvecklingsländer och så vidare bli överens om: Hur ska våra internprissättningspolicyer se ut framöver?

Country-by-country-reporting är en landsredovisning som har kommit till följd av BEPS. Det kommer att implementeras från och med 2016 och rapporteras från och med 2017. Vi stöder country-by-country-reporting, och vi har börjat titta på och se över processer för hur det ska gå till. Om vi nu tar Astra Zeneca AB vill jag dock poängtera att vi redovisar ganska mycket, framför allt via våra advance pricing agreements. I utvecklingsländerna är vi inte heller så stora i dag, om man nu bortser från Kina där vi är väldigt stora och där vi växer så det knakar.

För övrigt har vi forskning och utveckling mestadels i de tre stora, strategiska forskningscentrumen, och det är Sverige, USA och England. Då är det naturligt att de länder som tar en jättestor risk även får en större del av kakan. Framför allt vill vi dock undvika dubbelbeskattning, så att man kommer överens om ett gemensamt regelverk globalt vore idealet för oss.

Jag vill även kort nämna CCCTB, vilket är EU:s förslag på att – kan man säga – lämna en gemensam deklaration för EU-länderna. Det kommer någon rapport i juni, och där finns det egentligen liknande strömningar. Jag tror att Sverige skulle förlora massor här. Förhoppningsvis blir det frivilligt, men jag kan se risken att man återigen inte beaktar immateriella rättigheter. Sverige har ju stor forskning och är ett land med mycket immateriella rättigheter, och ska man inte få tilldelas vinst utifrån dem blir det en dramatiskt minskad bolagsskattesats här.

Jag vill också varna för att man måste gå in i samma regler för alla länder. När det gäller de avskrivningsregler vi har i Sverige är det ett av de enklaste system jag har sett – man skriver av över fem år och lägger både immateriella rättigheter och andra maskiner och inventarier i samma box över fem år. Jag har aldrig sett något så enkelt, effektivt, konkurrenskraftigt och bra, och det riskerar vi att bli av med. Jag ser även komplexa revisioner – det är inte givet att 29 medlemsländer i EU vill vara involverade i en advance pricing agreement med till exempel USA.

Slutligen ska jag säga vad vi skulle önska om vi fick önska fritt när det gäller hur ett idealiskt skattesystem ska se ut. Då säger vi: bred skattebas och låg skattesats samt pragmatiska och enkla regler. För Sveriges del – vi är en liten och exportberoende ekonomi med en liten population – är skattesatsen viktig. Det är kanske lättare att investera i ett land med stor population och större marknad. Här måste vi alltså vara konkurrenskraftiga.

Det är även viktigt med förutsebarhet och stabilitet; man ska veta för många år framöver vad som gäller. Då vågar man investera. Vål fungerande tvistlösningsmekanismer, APA och mutual agreement procedures är det viktigt att satsa pengar på. Det är att försvara svensk bolagsskattebas. Möjlighet till snabba förhandsbesked är också önskvärt – vi har många gånger knepiga transaktioner, och vi vill ha snabba svar på frågan om vi kan göra på ett sätt eller inte.

Slutligen: Skulle man få ett idealiskt system – det är inte lätt i praktiken, det vet jag – tror jag att det skulle stärka såväl tillväxt som välfärd och den svenska konkurrenskraften.

(Applåder)

Ordföranden: Då vill jag hälsa finansminister Magdalena Andersson välkommen till hearingen. Det är mycket värdefullt att du kan besöka oss och på plats informera om regeringens syn på BEPS-arbetet.

Finansminister Magdalena Andersson (S): Tack så mycket för möjligheten att komma hit! Det är roligt att se så många här som är engagerade i frågan. Det är en väldigt viktig fråga, och det är ett stort arbete som pågår inom OECD. Det kommer att få långtgående konsekvenser för hur vi fördelar beskattningen mellan länder i världen samt för hur vi kan öka beskattningen – inte via skattesatser, utan genom att fler är med och bidrar.

Jag ska säga något om regeringens syn på BEPS-arbetet och hur Sverige arbetar med det, liksom hur vi arbetar i förhållande till utvecklingsländerna. Där tänkte jag även säga något om att det sker ett arbete inom FN som har bäring på BEPS-arbetet. Jag ska också säga lite om vad jag ser framför mig kommer att hända framåt i de här frågorna.

Om vi börjar med Sverige och Sveriges syn på BEPS är det viktigt att påpeka att det inte finns någon politisk skillnad mellan blocken i detta, utan det är ett arbete som den tidigare regeringen bedrev aktivt och som vi sedan har kunnat fortsätta. Vi tycker att det är ett viktigt arbete som sker med BEPS inom OECD, och det har haft hög politisk prioritering både under den tidigare regeringen och under den här. Vi är mycket aktiva i arbetet och bidrar i väldigt många av de olika grupper som finns; jag ska säga något mer om det sedan.

Svensk position är naturligtvis att det är viktigt att motverka skatteflykt och skatteundandragande och att fler av dem som bör betala skatt också är med och bidrar genom att göra det. Samtidigt är det naturligtvis viktigt att resultatet av det här arbetet beaktar de legitima intressen som finns i små, öppna och exportberoende ekonomier som den svenska. Basbredd är naturligtvis bra, men det finns också legitima intressen i det här arbetet för länder som Sverige och andra små, exportberoende länder. Det är viktigt att de åtgärder man vidtar för att komma åt problem med skatteundandragande inte resulterar i åtgärder utöver det – man ska gå så långt som är nödvändigt, men inte längre.

Sverige deltar alltså, och vad är det vi gör från svensk sida? Vi har från Regeringskansliets och Finansdepartementets sida lagt in mycket resurser i det här arbetet. Vi deltar i samtliga ordinarie arbetsgrupper och i de särskilda grupper som arbetar med till exempel digital ekonomi och framtagandet av ett multilateralt instrument som länder sedan ska kunna ansluta sig till när arbetet är klart. Det är klart att det har varit arbetsintensivt och arbetskrävande.

Vi deltar också i de flesta fokusgrupper som finns i det här arbetet; det är faktiskt så att Sverige är ett av de länder som deltar i flest antal fokusgrupper. Sverige har alltså lagt stor vikt vid arbetet och lagt ned mycket tid från tjänstemän både på Skatteverket och Finansdepartementet. Jag tror att det är långsiktigt viktigt för det här arbetet, för det kommer att påverka oss mycket.

Det här är naturligtvis ett arbete som är viktigt inte bara för Sverige utan även för utvecklingsländerna. Det gäller också hur vi samarbetar kring skattefrågor i världen på hela den globala arenan. Det har under ett antal år skett ett mycket intensivt och fokuserat arbete för att motverka skatteflykt och skatteundandragande, och jag måste säga att jag märker stor skillnad efter att ha varit borta från Finansdepartementet i åtta år – man kommer tillbaka till att det verkligen har hänt någonting på den globala arenan.

Vi inledde ett arbete med informationsutbytesavtal, och alliansregeringen fortsatte sedan det arbetet. Vi har nu kunnat slutföra det så att vi har informationsutbytesavtal som är heltäckande över världen. Det är ett väldigt bra arbete från svensk sida. Vi har drivit det aktivt från de nordiska ländernas sida.

Det har även gjorts ett stort arbete för ökad transparens via Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes, där 126 länder deltar. BEPS-arbetet är dock naturligtvis också viktigt i detta, och därutöver bedrivs ju ett arbete i FN och EU. Det innebär att utbytet av information på skatteområdet har ökat på ett sätt som är väsentligt och som betyder någonting för världen.

Det är naturligtvis även viktigt att utvecklingsländerna kan vara med och dra nytta av de här förändringarna, och det kräver självklart att länderna själva prioriterar och anstränger sig. Det finns dock även möjlighet för de utvecklade länderna, som Sverige, att bidra med tekniskt bistånd och kapacitetsutbyggnad av administrationen och skatteadministrationen i de här länderna. Där är Sverige en aktiv aktör.

Att förhindra kapitalflykt och skatteflykt är naturligtvis oerhört centralt för fattigdomsbekämpning i stora delar av världen. Det gäller både fattigdomsbekämpning och resurser att använda till utveckling, till exempel skolor. Skatteverket är en myndighet som har jobbat väldigt aktivt med tekniskt bistånd; det läggs ungefär 20–25 miljoner varje år på tjänsteexport från Skatteverkets sida. Pengarna kommer från Sida.

Detta är ett arbete man har gjort i ett antal länder, och det är långsiktiga projekt – man skriver fleråriga avtal och har ganska långsiktiga projekt. Det handlar om kunskapsöverföring, om att bygga upp kapacitet och om tekniskt bistånd för att kunna naturligtvis generellt sett hjälpa skatteförvaltningar att

driva in de skatter politikerna beslutar men också ge kapacitet att förhindra kapital- och skatteflykt.

I år, 2015, bedriver Skatteverket Sidafinansierad verksamhet i Kenya, Moldavien och Kosovo, och det handlar just om att bygga upp skatteadministrationen i dessa länder. Det är eventuellt projekt på gång även i Moçambique och Kambodja under de kommande åren, så det är ett arbete som fortsätter och utvecklas. Det som styr detta är naturligtvis vilken efterfrågan som finns i olika länder i världen.

Om vi tittar på FN sker ett arbete även där; det finns en skattekommitté i FN som också arbetar med BEPS. I den skattekommittén är Sverige representerat. Det kommittén gör är att följa det arbete med BEPS som sker inom OECD, och man försöker hjälpa till med att synliggöra vilka erfarenheter och särskilda aspekter som finns från utvecklingsländernas sida – vilket kanske annars inte är en naturlig del av OECD-arbetet. Man försöker också identifiera om det finns några särskilda problem med BEPS-arbetet som kan komma att uppstå i utvecklingsländer, till exempel sådant som kan handla om internprissättning.

För att undanröja dessa hinder är det klart att det är viktigt att det finns information, att det finns data att jämföra, att det finns kapacitet och humankapital samt att det finns legala strukturer för att också utvecklingsländerna ska kunna vara med och dra nytta av det arbete som sker inom BEPS. Det är det skattekommittén i FN är särskilt inriktad på.

När jag ändå är här tänkte jag påpeka två andra viktiga saker som sker vad gäller utvecklingsländer, skatteflykt och möjligheter för utvecklingsländer att finansiera utveckling. En sak regeringen nu har gjort är en nystart för det som kallas politik för global utveckling. Idén bakom politik för global utveckling är att bistånd är en väldigt liten del av utvecklingsarbetet – det är en viktig del i och ett viktigt bidrag till utvecklingsarbetet, men många fler politikområden än bara biståndet ska naturligtvis vara med och bidra till en global utveckling där världens tillväxt kommer hela världen till del.

I det arbetet är Finansdepartementet *en* central aktör för att exempelvis se till hur utvecklingsfinansiering kan bidra till utveckling i flera länder. Det arbete vi gör inom OECD och i FN:s skattekommitté är också en del av politik för global utveckling. Finansdepartementet är en central spelare här, och även Näringsdepartementet och den handelspolitik vi har är naturligtvis en viktig spelare.

Politik för global utveckling tycker jag alltså är ett centralt instrument – bistånd är viktigt, men vi måste se till att alla politikområden drar åt samma håll. Om biståndet bara är en del och resten av politiken drar åt ett annat håll gör ju biståndet inte så mycket nytta, men om vi kan ha en bra politik när det gäller biståndet medan övriga politikområden drar åt samma håll kan vi verkligen göra nytta i världen – utifrån vår storlek, naturligtvis.

Därutöver vill jag nämna att det pågår ett intensivt arbete med att förbereda den utvecklingskonferens som kommer att äga rum i Addis Abeba i sommar. En del av den konferensen kommer att handla om Finance for Development,

och kapital- och skatteflykt kommer att vara centrala delar i det arbetet. Konferensen kommer alltså att äga rum i Addis Abeba mitt i juli.

Om vi tittar på vad som kommer att hända framöver kan vi konstatera att BEPS-arbetet har pågått sedan våren 2013, så det har redan pågått i två år. Tanken är att det ska vara avslutat vid utgången av 2015, så om ungefär ett halvår kommer arbetet att vara klart. Tanken är att OECD ska göra färdigt en slutrapport som man sedan överlämnar till G20, som är de som är initiativtagare till arbetet. Slutrapporten kommer att innehålla ett samlat paket av olika BEPS-åtgärder.

Några åtgärder kommer att ta lite längre tid att arbeta fram; det handlar bland annat om det multilaterala instrumentet, vilket det inte går att arbeta färdigt med innan man är klar med helheten. Det kommer nämligen att vara centralt för det multilaterala instrumentet hur helheten kommer att se ut, så det kommer att pågå till och med 2016. Tanken är dock att OECD ska kunna fatta beslut om detta i september i år.

Man har kommit olika långt i olika delar, men det finns flera områden där det fortfarande pågår väldigt intensiva diskussioner om hur slutresultatet ska se ut. De är centrala för Sverige och handlar om internprissättning, fasta driftsställen och tvistlösningsmekanismer. Här är det viktigt att se de olika åtgärderna i ett sammanhang för att kunna bedöma de slutgiltiga effekterna av dem, både vad gäller att de faktiskt bidrar till att hindra skatteundandragande och kapitalflykt och vad gäller hur det påverkar Sverige och den svenska bolagsskattebasen.

Vi driver naturligtvis på i frågorna vad gäller internprissättning och fasta driftsställen, där det är mycket intensiva diskussioner, men Sverige har även lyft fram vikten av att det finns en ordentlig tvistlösningsmekanism. Risken med detta är nämligen att en del regler blir lite oklara. Det blir nya regler, och det kan ju hända att olika stater uppfattar dem på olika sätt. Då finns det risk att företag hamnar i en dubbelbeskattningsituation, och därför är det viktigt att det finns en väl fungerande tvistlösningsmekanism så att näringslivet inte drabbas av detta på ett orimligt sätt på grund av att stater tolkar de nya reglerna på olika sätt. Det ska vara ordning och reda. Därför tycker vi att det är viktigt att det finns en ordentlig tvistlösningsmekanism för att lösa eventuella tvister mellan länder.

När det gäller vad BEPS-projektet kommer att leda till är det givetvis nya riktlinjer vad gäller internprissättning, och det kommer även att påverka OECD:s modell för skatteavtal. Naturligtvis kommer det också att påverka intern lagstiftning i Sverige, så det kommer att leda till ett lagstiftningsarbete i Sverige. Det kommer bland annat att innebära att land-för-land-rapporteringen behöver införas i svensk lagstiftning, vilket ju kommer att leda till en ökad administrativ börda för en del av Sveriges multinationella företag – att det blir en konsekvens av detta arbete är svårt att komma ifrån.

Sammanfattningsvis jobbar regeringen mycket aktivt med detta. Vi tycker att det är ett viktigt arbete och att man jobbar aktivt på den internationella arenan mot skatteflykt och skatteundandragande. Samtidigt är det viktigt att vi

värnar de legitima intressen som ett land som Sverige har med en stor exportsektor. Vi ska motverka skatteflykt och skatteundandragande. Men vi ska inte driva det projektet längre än så.

Ordföranden: Tack, finansministern, för den informationen. Nu har vi kommit fram till punkten frågestund. Först kommer skatteutskottets ledamöter att beredas möjlighet att ställa frågor i en ordning som överensstämmer med partiernas storlek. Därefter kommer övriga deltagare här i Förstakammarsalen att ha möjlighet att ställa frågor.

Sara Karlsson (S): Tack för väldigt intressanta presentationer. Alla talare har berört vikten av att få med utvecklingsländerna i arbetet men också de behov som finns för att det ska vara möjligt.

Flera har varit inne på FN:s roll i arbetet. Det skulle vara intressant att få höra mer om hur OECD:s arbete och FN:s arbete kan länkas mer samman och de behov som finns att eventuellt stärka FN:s arbete i frågorna. Som parlamentariker i Sverige undrar jag om det finns ytterligare sätt som Sverige kan bidra på just vad gäller perspektivet med utvecklingsländerna. Frågan riktas framför allt till Grace Perez-Navarro, men det är även intressant med input från andra.

Niklas Wykman (M): Tack för intressanta föredragningar. Min fråga riktar sig kanske främst till OECD:s representant och eventuellt också till finansministern.

Låt säga att systemet trots allt kommer på plats och att de utmaningar som finns framför oss kan lösas. Sedan visar sig systemet inte vara perfekt, utan det behöver justeras. Det är troligt att det är utgången på det hela. Då visar det sig att de justeringar som behöver göras blir till kraftig fördel för något land och kraftig nackdel för något annat land.

Finansministern var inne på just konflikthantering i detta. Hur tänker sig OECD och Sverige att man eventuellt ska kunna lösa den typen av problem som kommer upp med tiden?

Grace Perez-Navarro, OECD: Tack till bägge frågeställarna för de väldigt relevanta frågorna. Jag kanske kan börja med den första.

OECD har tyckt och tänkt i precis samma sak. För ett par år sedan började vi fundera över att vi måste koppla närmare samman det arbete som OECD och FN gör. Vi har bjudit in FN, som också har kommit med som en observatör i vårt arbete. Samma sak gäller IMF, Världsbanken och andra regionala organisationer. Det gäller till exempel organisationen för Latinamerika, CIAT, och ATAF, African Tax Administration Forum, som också är med i vår kommitté och bidrar till det arbete som vi gör med BEPS. Det gäller också andra aspekter som vi arbetar med när vi arbetar med skattefrågor.

Vi har också ett nära samarbete med FN. Vi deltar i dess arbete och kommittéer. Vi har också gemensamma utbildningstillfällen för att till exempel titta på internprissättning. Vi följer deras arbete på det området. Vi tycker att det är arbeten som kompletterar varandra. Det är ingenting som går i motsatta riktningar. FN har med rätta alltid haft ett fokus på utvecklingsländerna.

Vi har också tagit med utvecklingsländerna i vårt fokus eftersom vi förstår att världens förändras och ekonomierna blir alltmer integrerade. Det betyder att vi behöver se mer till de globala aspekterna. Det är viktigt för OECD:s medlemmar och också för utvecklingsländerna. Vi har också representanter från Sverige i kommittén för skattefrågor som finns med här. Vi hade ett möte i förra veckan. De kan säkert intyga att vi då hade ett aktivt deltagande från just dessa utvecklingsländer, kanske mer aktivt än från våra egna OECD-länder. Det är bra och positivt att de känner att de vill och kan bidra praktiskt med bra tankegångar i vårt arbete.

Vi stärker länkarna och kopplingarna. Vi fortsätter att göra så. Vi arbetar också aktivt i dialogerna inför konferensen i Addis Abeba. Vi ser fram emot fortsatt samarbete. Jag tycker nog att det stämmer väl överens med vad du föreslår och tycker.

Så till den andra frågan. En sak som jag nämnde hade att göra med miljön efter BEPS. Ministern var inne på att paketet ska presenteras i september och oktober till G20-länderna. Det är inte slutet på arbetet, utan det handlar om att vi tillhandahåller en skiss för de olika länderna att använda. Sedan måste de olika länderna fatta beslut om vad de tycker är bra för dem.

Vi hoppas att när man nu har deltagit i arbetet, i samförståndet och samsynen kommer man också att genomföra detta. Naturligtvis måste vi sedan följa arbetet och kanske genomföra justeringar. Det är sådant som redan förutses också vad gäller arbetet med den landsvisa rapporteringen där vi ska ha en översyn 2020. Vi förväntar oss att vi kommer att fortsätta att behöva titta också på andra aspekter. Detta är någonting som bygger på samsyn. Så är det alltid med arbete inom OECD. De länder som känner sig missgynnade kommer att göra sina röster hörda.

Här vill jag också säga en sak för att kommentera en del av de farhågor som har uttryckts från de två företagsrepresentanterna. Jag tycker inte att Sverige kommer att förlora på den här övningen, utan Sverige har mycket att vinna. Det handlar inte bara om ökad öppenhet och insyn. Det handlar också om ett bredare samarbete och en bredare samordning som kommer att leda till konsekvens. De övervakningssystem som kommer att finnas kommer också att göra arbetet mer effektivt.

Vi har sett att man i till exempel Indien har intagit aggressiva ståndpunkter som inte stämde överens med de avtal som man har slutit. Vad var det som hände? Det var företagen som i slutänden sa: Vi vill inte driva någon verksamhet och göra affärer här. Nu är de tillbaka vid förhandlingsbordet och är med och utvecklar regler, och de säger också att de tänker följa reglerna.

Detta är intressant och viktigt att förstå för näringslivet. Här handlar det om tvistlösning och minimistandarder som kommer att göra det möjligt att lösa tvister på ett bra och snabbt sätt eftersom de nödvändiga reglerna kommer att finnas. Jag tror att det kommer att vara bra för alla länder.

Finansminister Magdalena Andersson (S): Niklas Wykman ställer en ytterst relevant fråga. Det är precis därför som det är så viktigt att vi har varit och är aktiva i arbetet hela vägen upp till beslutet i september. Det är väldigt bra att den tidigare regeringen lade mycket resurser på detta, och jag är glad att vi har kunnat fortsätta att göra den prioriteringen. Det är alltid lättare att få det rätt från början än att ändra sedan när systemet väl är på plats. Det är därför viktigt att vi fortsätter att driva relevanta intressen mycket aktivt hela vägen till september men naturligtvis även efteråt.

Något som är en poäng i detta som kan vara väldigt bra är om man kan få fram en bra tvistlösningsmekanism. Det kan vara till stor hjälp för många svenska multinationella företag där det i dag är ett problem att de ibland blir dubbelbeskattade när två stater är oeniga och båda staterna tycker att de har rätt att ta ut bolagsskatten. Det kan vara en bra fördel för svenska företag om det blir en tvistlösningsmekanism. Vi tror att det är bra för oss också, för vi tycker naturligtvis att vi har rätt i tvisterna. Vi får se vad en tvistlösningsmekanism sedan kommer fram till.

Anna Ryott, Swedfund: Jag har en kort kommentar till den första frågan. Jag ser två möjligheter att använda Swedfunds roll som utvecklingsfinansiär som har valt att gå före med både rapportering land för land men också sunda bolagsstrukturer. Som jag tidigare sa har vi möjlighet att påverka de andra europeiska utvecklingsfinansiärerna och IFC. Det är också ett sätt att påverka FN.

Det andra området gäller inför konferensen i Addis Abeba. Ibland är seeing is believing. Jag tror att Sverige har stora möjligheter att påverka genom att visa på goda exempel. Trots att vi investerar i de absolut svåraste länderna i Afrika söder om Sahara har vi möjlighet att gå före och visa på rapportering land för land och så vidare. Det är en förhoppning att man kan använda konkreta exempel för att påverka och få ihop de olika systemen.

Ordföranden: Jag vill redan nu flagga för att det finns möjligheter för er som finns närvarande här att ställa frågor. Begär gärna ordet. Jag ska upprätta en talarordning.

Rasmus Ling (MP): Också jag vill tacka så mycket för intressanta föredragningar. Jag tänkte ställa en fråga som rör öppenhet och sekretess i olika företags verksamheter. Det finns en potentiell konflikt.

De flesta är väl överens om att nationella myndigheter behöver tillgång till olika uppgifter från företag för att kunna utväxla olika uppgifter. Samtidigt finns det konkurrens mellan företag, och en del företagshemligheter måste finnas utifrån affärsintressen och annat.

Jag skulle vilja höra från OECD:s representant och kanske också från Svenskt Näringsliv hur man ser på frågan om öppenhet respektive sekretess, om det föreligger en konflikt och hur man ska se på det. Man kanske också får tänka in att länder ser väldigt olika ut, med olika traditioner och olika system. Det gäller också hur rättsväsendet ser ut och annat.

Ordföranden: Också jag tänkte passa på att ställa några frågor. Jag vänder mig till Krister Andersson. Du nämnde i ditt anförande att svenska företag riskerar att få betala mer i skatt om beskattning sker i stora länder som har en högre bolagsskattenivå än våra 22 procent här i Sverige.

Går det inte att vända på frågeställningen och konstatera att tack vare de avtal om informationsutbyte som är inledda och är en process som fortgår och det arbete som sker inom BEPS kommer skatteflykten att minska? Därmed får vi en situation där marknaden kommer att kunna vara bättre i den bemärkelsen att det blir en bättre fungerande skattemarknad runt om i vår värld. För Sveriges företag som är väldigt beroende av exporten skulle därmed marknaden kunna förbättras. Jag vill gärna att du kommenterar det.

Jag vill också passa på att ställa frågan om hur BEPS ökar företagens administrativa kostnader. Vilka förändringar skulle kunna genomföras för att underlätta investeringar i Sverige? Är det några andra skatter som blir viktigare?

Avslutningsvis: Hur kommer investeringar och jobben att påverkas i Sverige om BEPS genomförs?

Grace Perez-Navarro, OECD: När det gäller den första frågan som rör öppenhet och sekretess har vi försökt att göra en avvägning mellan dessa två. Det vi behöver är öppenhet och insyn framför allt ur ett skatteperspektiv. Den information som finns går till de skattemyndigheter som ansvarar för skatteuppbörden och hanterar skattereglerna i fråga. Därför har vi föreslagit att man har redovisning land för land. Man har också tittat på huruvida den kan offentliggöras så att informationen kan användas för de ändamålen. Syftet är att den ska användas av skatteförvaltningsskäl.

Visst kan det vara så att olika länder har olika regler när det gäller öppenhet och insyn. Vi har i vägledningshandlingarna när det gäller redovisning och rapportering land för land sagt att den informationen ska hållas sekretessbelagd i enlighet med de skatteavtal och inhemska bestämmelser som gäller. Reglerna är oerhört utförliga när det gäller ett automatiskt utbyte av den typen av information.

Vi har redan tagit fram mycket detaljerade regler när det gäller automatiskt utbyte av ekonomisk och finansiell information. Det kommer också att göras

en översyn av kvaliteten på skyddet för informationen i länder genom det globala forumet för öppenhet och insyn så att alla garantier och skyddsmekanismer finns på plats innan det genomförs. Vi menar att vi har en jämvikt när det gäller de två frågeställningarna.

När det gäller huruvida BEPS kommer att öka de administrativa kostnaderna för företagen kommer det i ett första skede när man genomför redovisningen land för land absolut att vara så i viss mån för de företag som lever upp till tröskeln 750 miljoner euro i intäkter globalt. De företagen måste genomföra de reglerna.

Sedan måste vi också titta på hur det skulle se ut om vi inte hade inrättat en gemensam standard. I så fall skulle länder världen över ha genomfört olika typer av system för rapportering och redovisning land för land. Då får man inte någon global samsyn av till exempel behovet av att upprätthålla sekretessen.

Jag kan försäkra er om att så skulle ha blivit fallet. Det är många enskilda organisationer och forskare som säger att redovisning land för land är något som utvecklingsländer behöver. Jag drar mig till minnes att automatiskt informationsutbyte kom som en följd av reglerna i USA. När de föredrog det i vår kommitté var det många länder som tyckte att det var förskräckligt eftersom de menade att det gick över nationsgränser.

Samtidigt fanns det andra som Indien som sa: Systemet låter inte så tokigt. Vi ska inrätta vårt eget. Föreställ er om man hade 30, 40 olika typer av lagstiftning i den riktningen och att 30, 40, 50 eller 60 länder, hur många det nu är, väljer att införa den typen av krav i en redovisning land för land. Genom att strömlinjeforma detta och skapa en enda gemensam standard har vi lyckats minska problemen.

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: När det gäller den första frågan från Rasmus Ling om öppenhet och sekretess är det självklart att vi från näringslivet är för öppenhet och transparens. Det finns dock, som du var inne på, ett problemområde inom detta.

Det kanske belystes väldigt tydligt alldeles nyligen när EU-kommissionen presenterade ett förslag, ett transparency package. Där ska man utbyta information mellan de 28 medlemsländerna om tax rulings, förhandsbesked och besked från skattemyndigheter. Det föranleddes av utvecklingen med Luxleaks. Det är självklart att det blir en reaktion på en sådan utveckling.

För svenskt vidkommande kommer det sannolikt att innebära att våra förhandsbesked som man kan söka i Skatterättsnämnden inte längre blir anonyma. Vi publicerar dem i dag. Det är helt transparent, men namnet finns inte med. Det är en liten grupp som känner till alla detaljer. Nu kommer allt detta att skickas till 28 länder och kommissionen.

Även länder som inte berörs av frågan har möjlighet att begära ut allt underlag. Då kommer det att vara tusentals personer som har tillgång till känslig information som berör företagens operativa verksamhet. Det finns naturligtvis en risk att detta kommer på avvägar. Det beror på hur man

utformar regler för transparens. Även om syftet är det bästa har man nog gjort ett stort misstag i detta avseende och försvårar för Sverige att bibehålla öppenhet och transparens.

Det måste ske en noga avvägning. Man måste se till att det är möjligt att upprätthålla den transparens och öppenhet som vi är vana vid i Sverige.

Ordföranden ställde frågor om det verkligen blir mer skatt för svenska bolag och om det kanske inte blir tvärtom med BEPS. Det beror naturligtvis på utformningen av olika action points och vad det slutliga utfallet blir.

Om man ser hittills har flera action points lett till att mer av skatt ska betalas i källstatsländer där ekonomisk aktivitet antas ha förekommit till följd av försäljning eller etablerande av fast driftsställe. Då blir det ökad skattebetalning i länder som typiskt sett har högre bolagsskatt. Det gäller också allokeringen av risker, som jag tror att även Yvonne Bertlin var inne på. Här finns det stora problem. Mycket av riskallokering går till andra länder som traditionellt har gått till kapitalexporterande länder.

Min bedömning är entydigt att det kommer att leda till högre skatt för väldigt många svenska bolag, och det kommer att leda till minskade bolagsskatteintäkter i Sverige. Det är möjligt att en viss skatteflykt kan minska till följd av reglerna och ökad transparens. Det blir tydligare hur länderna konkurrerar om investeringar och bolagsskattebasen. Det tror jag kan vara en fördel. Men att det skulle väga upp så att Sverige skulle få ökade skatteintäkter till följd av detta förefaller för mig som helt uteslutet.

Det sätter också fokus på andra skatteregler. I den globaliserade värld som vi lever i med alltmer ökad konkurrens blir en del andra skatter viktigare. Det är kanske framför allt skatt på ägande av kapital och ägande av företag. Det gäller sannolikt också skatt på väldigt mobila skattebaser. Då blir nog högsta marginalskatt och skatt på kvalificerad arbetskraft som har betydelse för forskning och utveckling och så vidare något som är ytterligare strategiskt viktigt att förhålla sig till.

När det gäller vad man kan göra för att underlätta administrationen är kanske det allra viktigaste att få enhetliga regler och enhetlig implementering. I det avseendet är jag bekymrad över vad BEPS-projektet är på väg. Grace redogjorde här i ett svar för att det är en blue print för reform och att länderna förhoppningsvis ska se att det är bra regler och ska ansluta sig till dem.

Men vad händer om alla inte ansluter sig till detta, man implementerar det på olika sätt och ställer olika krav på rapportering? Då ökar den administrativa bördan väldigt mycket. Det är ingen konsensus i traditionell OECD-bemärkelse som vi har inom BEPS-projektet. OECD har alltid traditionellt eftersträvat konsensus och att alla länder ska vara med på båten. I många av dokumenten som presenteras nu står det uttryckligen att det finns olika uppfattningar mellan länderna och att man inte har uppnått konsensus.

Man har till exempel inte uppnått konsensus över huvud taget om en mekanism för tvistlösningar i tvistesituationer med dubbelbeskattning. Där levererar man ingenting som ger en tvistlösningsmekanism som

finansministern eftersträvade och belyste som så viktig för Sverige. Jag delar fullt den uppfattningen.

Det finns en risk att det blir olika regler, olika implementering och olika tolkning, och risken för dubbelbeskattning ökar väsentligt. Vid en konferens i förra veckan om internationella skattefrågor och BEPS var det någon som sa: Om du är skattejurist i dag ska du absolut inte pensionera dig. Den gyllene tiden ligger framför oss. Jag tror att det är många jurister och konsulter som delar den synen.

Det kommer att bli betydligt ökad efterfrågan på skattejurister och rådgivare. Det är beklagligt, för det är en kostnad som kommer att slå på investeringar och sysselsättning. Kostnaden för multinationell verksamhet kommer att öka. Det slår tillbaka på värdet av bolagen. Det får effekter på börskurser. Men det kanske framför allt får effekter på vilka investeringar som är tillräckligt lönsamma för att man ska genomföra dem. Vissa bolag kanske blir mindre internationella eller blir helt domestika. Det tror jag är en effekt som kan uppstå. Det är så pass komplicerade regler.

Ordföranden: Grace Perez-Navarro har begärt ordet. Jag vill göra ytterligare ett medskick. OECD är en konsensusorganisation, länder ska vara eniga. Innebär det att Sverige kan hindra beslut som går oss emot? Med den kompletterande frågan ger jag Grace ordet.

Grace Perez-Navarro, OECD: Jag ska svara på din fråga först. Ja, Sverige kan blockera en samsyn i en fråga. Det har man rätt till. Men det Sverige har gjort är att man har arbetat oerhört hårt och konstruktivt för att nå global samsyn. När vi inte konsensus, samsyn, kommer ensidiga insatser att vidtas av enskilda länder i stället.

Vi börjar redan se sådana tendenser med till exempel Storbritannien, och vissa skatteregler i Australien är inne på samma spår, och så vidare. Det är viktigt att vi når samsyn och uppnår konsensus, som vi sa inledningsvis drog igång BEPS-projektet. Annars riskerar vi att få ett internationellt skattekaos.

För att komma in på några av de frågor som Krister tog upp var jag inte alls inne på att påstå att BEPS-projektet handlar om någonting annat än att uppnå samsyn. Vi befinner oss i ett interimsskede just nu. Vi har gjort utkast för diskussion som pekar på att vissa länder ännu inte har gått med på olika punkter. Men per september månad förväntar vi oss att alla gemensamt har kommit överens.

Modellskattekonventionen är till exempel ett samsynsdokument, men länder kan ändå ha reservationer och förbehåll. Det vi utarbetar när det gäller det slutliga paketet handlar om olika typer av redskap och verktyg.

Man kommer att ha minimistandarder som alla länder har skrivit under på. Vi föreslår en miniminivå när det gäller till exempel avtalsbrott. Vi föreslår också en miniminivå när det gäller tvistlösning. Det är i sig ett stort steg framåt. Där råder samsyn. Vi ska bara komma överens om detaljerna i

innehållet när det gäller en sådan standard. Men som jag ser det är det ett viktigt framsteg.

När det gäller olika typer av genomförande av de överenskomna standarderna kommer det att finnas övervakning. Det är oerhört behjälpligt att det är så många fler länder som sitter med vid förhandlingsbordet än de traditionella 34 OECD-länderna. Det är helt enkelt en bredare grupp länder med ett gemensamt intresse av att arbeta gemensamt för gemensamma regler.

Jag tror till exempel inte att länder kommer att ha ett bredare perspektiv när det gäller redovisning land för land än det vi har kommit överens om, utan man håller sig till paketet. År 2020 ska det hela ses över. Är det inte tillräckligt långtgående? Är det för mycket? Fungerar det? Är det tillfredsställande, och så vidare?

Som jag ser det kommer vi att få fram ett paket som i slutändan kommer att bygga på samsyn, vara meningsfullt och kommer att bygga just på bred samsyn. Vid mötet i maj senast konstaterade vi att utvecklingsländerna specifikt efterfrågade stöd i genomförandet så att det blir effektivt. Jag har uppfattat att det finns en stark vilja bland alla deltagande länder att genomföra reglerna som avsett och på ett logiskt och konsekvent sätt eftersom de vet vad som sker annars.

Penny Davies, Diakonia: Jag har en kort kommentar till det här med kostnadseffektiviteten. Vi ser att det är kostnadseffektivt med just offentlig land-för-land-rapportering. Det är kostnadseffektivt för skatteadministrationen och även för företag att upprätta ett system där den här informationen läggs upp och finns tillgänglig. En undersökning från PricewaterhouseCoopers visar att ett stort antal businessledare stöder detta förslag just i effektivitetens namn. Storbritannien har gjort en analys av vad det här innebär i reella finansiella kostnader för företag, och man fann att de initiala kostnaderna är försumbara för så stora företag.

Offentlig land-för-land-rapportering handlar också om att skapa en jämn spelplan mellan multinationella företag och små och medelstora företag, som ofta rapporterar den här informationen i sina respektive länder. Vi ser offentligheten som kostnadseffektiv och också, som jag sa tidigare, väldigt viktig i utvecklingsländer för befolkningens ansvarsutkrävande gentemot företag och politiker. Det finns inget som hindrar EU att gå längre än OECD och BEPS-förslaget. Nu diskuteras inom EU just offentlig land-för-land-rapportering. Det finns redan för finanssektorn och banker, och detta finns som förslag att rösta om i EU-parlamentet. EU-kommissionen kommer också att göra en utredning av effekterna av offentlig land-för-land-rapportering. Detta påbörjas just nu.

Ordföranden: Innan jag kör en andra frågeomgång bland skatteutskottets ledamöter släpper jag ordet fritt. Är det någon annan här i salen som önskar ordet?

Gunilla Andersson, Nätverket för Gemensam Valfärd: När det gäller skatteflykt har vi här pratat om vad man kan göra på internationell nivå, men jag samarbetar med kommunpolitiker i bland annat Malmö och Kalmar som försöker göra vad de kan för att motverka skatteflykt genom att ställa skatteetiska krav i upphandlingen. Detta har dock visat sig vara väldigt svårt med gällande lag om offentlig upphandling.

Min fråga skulle egentligen rikta sig till finansminister Magdalena Andersson, men hon har precis lämnat salen. Därför riktar jag mig till skatteutskottets representanter. LOU ska nu uppdateras med anledning av det nya upphandlingsdirektivet. Min fråga är: Finns det en ambition från regeringen att stärka möjligheten att ställa skatteetiska krav vid upphandling?

Ordföranden: Vi tackar för frågan och ser till att den vidareförmedlas till regeringen, så att du får ett svar från Finansdepartementet.

Vi påbörjar då en andra runda bland skatteutskottets ledamöter.

Erik Ezelius (S): Herr ordförande! Tack för ett intressant seminarium! Jag skulle vilja fråga lite mer om land-för-land-rapporteringen, som vi varit inne på, och dess exakta utformning. Jag vänder mig framför allt till OECD:s representant. Hur ser ni framför er att man ska ta itu med internlån och internprissättningar som flyttar undan faktiska värden till andra länder än de där de egentligen skapas?

Jag har också en fråga som riktar sig till samtliga föredragshållare. Är det inte rimligt att ett multinationellt företag ska kunna avge tydlig information om hur dess drift och verksamhet ser ut i olika nationalstater och att en rimlig beräkning ska kunna göras av vilka värden som genereras i respektive stat?

Anette Åkesson (M): Även jag vill tacka för mycket intressanta presentationer angående något som kan få stora konsekvenser. Jag har två frågor, en lite utförligare främst riktad till OECD:s Grace Perez-Navarro och en lite kortare till Diakonias Penny Davies.

OECD:s standardavtal har historiskt haft till syfte att minska multinationella företags dubbelbeskattning. Detta har varit väldigt framgångsrikt och har bidragit till globalisering, tillväxt och många jobb. BEPS-projektet drogs igång av de största länderna bakom lyckta dörrar. Man kan undra vilken information G20-ländernas regeringschefer utgick från. Hur definierades till exempel grundproblemet? Hur omfattande skatte-transfereringar utgick man från berörs?

Nu har det gått väldigt fort. Det är onekligen bekymmersamt att de olika förslagen kommer att få flera negativa konsekvenser för enskilda företag men även för länder. Som politiker är jag angelägen om att veta vilka konsekvenser våra beslut får för Sverige. Positivt och negativt kan väga upp varandra, men det är viktigt att känna till det som kommer att vara negativt. Därför frågar jag: Kommer konsekvensbeskrivningarna att redovisas innan länderna förväntas fatta beslut? Om ja, kommer man att redovisa hur förslagen påverkar enskilda

företags beslut att investera samt de konsekvenser det får för till exempel jobben?

På en internationell skattekonferens som Svenskt Näringsliv arrangerade förra veckan hörde jag en holländare nämna angående BEPS att om 2 ½ miljoner jobb bedöms försvinna i Holland är det tveksamt om Holland vill införa det. Det kan alltså få stora konsekvenser.

Den mindre frågan riktar jag till Diakonia. Det gäller bilden att en dollar in ger två dollar ut för utvecklingsländerna. Men där handlar det om den olovliga kapitalflykten. Därför undrar jag: Varför bedömer Diakonia att BEPS hjälper just där? Varför är det inte snarare fokus på de legala strukturerna, som polis, åklagare och domstolar?

Grace Perez-Navarro, OECD: Jag tackar för frågorna. Låt mig börja med ett förtydligande. Man kanske har missförstått hur BEPS-projektet började. Det stämmer att G20 uppmuntrade till detta. Men i G20 har vi 19 länder som också är OECD-länder. Den 20:e medlemmen i G20 är EU, som representerar ytterligare länder, varav de flesta också finns med i OECD. OECD hade börjat titta på den här frågan i skattekommittén redan innan G20-toppmötet uppmanade oss att genomföra en undersökning gällande BEPS. Det här går tillbaka till 2012. Jag tror inte att det finns någon skillnad mellan vad OECD gör och vad G20 har talat om. Här har vi arbete som görs på teknisk nivå. Det har också förts upp på mer politisk nivå och via G20 gjorts till en väldigt kraftig politisk prioritering. Man har också fastställt de här ambitiösa tidsfristerna. Alla politiker här förstår väl att det handlar om att inte tappa farten utan agera snabbt med dessa initiativ. Det är också därför som det har gått så snabbt.

Vad gäller påverkan har vi åtgärds punkt 11 som fokuserar på just detta. Här förbereder vi rapporter. Vi diskuterade utkast för några veckor sedan och har också haft ett offentligt samråd. Vi håller nu på att slutföra detta arbete, som är väldigt viktigt inför det fortsatta arbetet. Här handlar det om hur man ska kunna mäta påverkan. Det handlar också om ökad öppenhet och insyn. Vi har inte samma tillgång på information från olika länder i dag vad gäller att mäta påverkan, men vi ska försöka se till att vi får en standardnivå, en enhetlig nivå för inhämtande av information, så att vi verkligen kan mäta påverkan och genomföra nödvändiga förändringar.

Låt mig också återkomma till frågan om internprissättning och land-för-land-rapportering. Denna rapportering syftar till att tillhandahålla grundläggande information om var man är aktiv, var man har sina anställda, var man gör vinsterna och var man betalar skatt, så att de länder där de multinationella företagen är aktiva ska kunna agera. Det är inte så att rapporterna ska skickas runt till alla länder runt om i världen. Om ett svenskt företag har verksamhet i fem länder kommer det att gå till de fem länderna, inte till alla länder runt om i världen. De fem länderna ska då kunna använda informationen för att göra riskbedömningar. Man kanske ser att företaget har

tjänat miljontals i landet i fråga men att vinsterna tas till Stillahavsområdet någonstans. Det är det som internprissättningen och land-för-land-rapporteringen handlar om. Det är inte så att man ska kunna hävda att all vinst tillhör en själv för att försäljning skett för x kronor, utan det handlar om en början för en riskutvärdering, vilket man kommer att kunna se när det här kommer på måndag. Det är inte någonting annat än det.

Penny Davies, Diakonia: Jag tackar för frågan och ska försöka besvara den. De pilar med flöden som jag visade gällde, som du sa, tax evasion, alltså illegal skatteflykt inom ramen för det som heter illicit financial flows. Jag vet inte om jag sa det, men 80 procent av illicit financial flows är handelsrelaterad, det vill säga trade miss-invoicing, manipulerad internprissättning. Legala strukturer och åtgärder för transparens utesluter inte varandra, utan båda behövs. Vi behöver fungerande legala strukturer på plats i utvecklingsländer för att kunna bedöma informationen. Men vi behöver helt enkelt transparens därför att sekretess är ett så stort problem. Land-för-land-rapportering är ett sätt att komma åt både legal och illegal kapitalflykt och att öka informationen för att se rimligheten i skattebetalningarna. Jag hoppas att detta är ett svar på frågan.

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv: Herr ordförande! Jag skulle vilja kommentera Åkessons fråga om hur stort problemet är och vilken information som fanns när man satte igång BEPS-arbetet och G20 tog initiativet. Som Grace angav baserades det delvis på tidigare OECD-arbete, men det är ett G20-projekt. Jag upplever att beslutanderätten också är väldigt starkt koncentrerad till G20.

Vad gäller storleken på problemet handlar det om åtgärds punkt 11. Som Grace sa var detta mycket riktigt föremål för konsultation för bara ett par tre veckor sedan. Jag deltog i den konsultationen i Paris. Det är en väldigt bra rapport som OECD har tagit fram. Det märkliga är att den rapporten kommer först nu, i slutskedet av arbetet. Det förväntade vore att man först ville veta hur stort problemet är och sedan resonerade om vilken medicin man ska ge patienten. Men så har man inte arbetat. Nu kommer det i slutskedet. Det är väldigt svårt att mäta BEPS, och det florerar helt felaktiga siffror. Det måste särskiljas från verklig ekonomisk aktivitet, och det måste särskiljas vad företaget gör i sitt svar på olika skatteåtgärder som länder vidtar. Sedan har vi BEPS. Rapporten konstaterar att detta sannolikt är begränsat till ett fåtal länder. Det är mycket mer förekommande i vissa länder. Det är förmodligen förhållandevis få företag inblandade. Problemet förefaller vara väldigt mycket mindre än vad som har framkommit i den offentliga debatten. Det kanske inte är det viktigaste nu, utan det viktigaste nu är att resonera kring vilka effekterna blir för jobb och investeringar av de åtgärder som man nu trots allt har föreskrivit och kommer att enas om.

Hannah Bergstedt (S): Tack för mycket intressanta föredrag! Det är inte jättelänge sedan vi hade ett tidigare seminarium i skatteutskottet som berörde just BEPS-projektet. Ändå har ganska mycket skett och utvecklats under den korta tiden. Det som blev tydligt under det seminariet var att dåvarande regering i Sverige var ganska känslig inför frågan om land-för-land-rapportering. Man hade plockat ut det ur sina förhandlingsinstruktioner.

Jag förstår att det här är en av de konfliktfrågor som finns. Det blev tydligt i dag. Men det har skett en förändring i synen på land-för-land-rapporteringen under tiden för det här arbetet. Förutom land-för-land-rapporteringen, vilken skulle vara den andra stora utmaningen för oss att lösa?

Grace Perez-Navarro, OECD: Jag tackar för att ledamoten lyfter fram ett utmärkt exempel på hur vi arbetar för att uppnå samsyn. Jag vill upprepa att det här är ett projekt som OECD och G20-länderna samarbetar kring. Alla länder har samma rösträtt. Det handlar om att uppnå samsyn.

När vi drog igång arbetet med land-för-land-rapportering och hade det kanske första seminariet i frågan hade vi gjort så att vi hade lagt fram ett förslag om land-för-land-rapportering och redovisning som krävde betydligt mer information. Vissa länder var missnöjda med det förslaget. Jag föreställer mig att Sverige kanske hörde till den gruppen länder. Nu har vi minskat ned det ganska mycket till sex kärnområden, och det är så vi når samstämmighet, så att alla länder kan komma överens. Det sas i rapporten att en del av länderna inte var nöjda med de ursprungliga förslagen, och då går vi igenom dem och ser över processen och förslagen. Sedan ska vi göra en översyn 2020. De länderna var framför allt utvecklingsländer och länder som ville ha mer information redan från början. Men vi lyckades nå samsyn beträffande den här begränsade kärngruppen faktorer.

Det här är något nytt, konstaterade man. Vi behöver inte beta av allt på en gång. Vi kan börja så här och titta på hur användbar informationen är. Vi kan till exempel titta på vårt utbyte av information på bankområdet. Om vi hade börjat insistera på ett automatiskt informationsutbyte från dag ett skulle vi aldrig ha gjort några framsteg. Det är oerhört viktigt att man tar ett steg i taget och gör framsteg på det sättet. Inställningen är att vi ska se det här som ett nytt verktyg för skatteförvaltningar och myndigheter och se hur användbart det är. Nu har vi uppnått samsyn. Som jag nämnde kommer genomförandepaketet att finnas tillgängligt för er alla på måndag.

Det finns andra områden där det fortfarande finns en del utestående frågor. Vi har en del funderingar kring internprissättning som måste lösas. Man måste också hitta lösningar när det gäller en del av de frågor som berör immateriella tillgångar. Vi arbetar med att slutföra frågan om driftsställen.

När det gäller konfliktlösningen har vi inte nått hela vägen fram, men vi hade bra diskussioner så sent som förra veckan och konstaterade att vi nu har robusta och solida miniminormer och standarder på området. Det är viktigt att

ha det, liksom robusta regler för övervakning och tillsyn, så att man ser till att man får till stånd lösningar.

Ytterligare en aspekt är att vårt forum för skattemyndigheter har tagit ett viktigt initiativ. Fyrtiosex länders kommissionärer har kommit överens om att det här är en prioriterad fråga för konfliktlösning i ett forum där man inte enbart kommer att titta på frågan om en mekanism för tvistlösning, utan dessutom kommer att försöka undvika att tvister uppstår genom bättre utbildning och global medvetenhet. Man utbildar revisorer, och när de granskar ett internationellt skattemål ska de känna till effekterna globalt, ha insyn och insikt och fatta välinformerade beslut innan man sedan förvisar ett fall till tvistlösning. Vi menar att vi i slutändan kommer att ha ett utmärkt paket på bordet.

Anette Åkesson (M): Jag har en fråga riktad till Yvonne Berlin från Astra Zeneca. Du lyfte fram det här med CCCTB och nämnde att det finns flera risker i det här sammanhanget. Hur kopplar du ihop CCCTB med BEPS? Det är olika grupperingar. CCCTB gäller EU-länderna och BEPS gäller OECD. Finns det andra problem med det? Det fanns ju någon anledning till att du lyfte fram det, så att säga.

Yvonne Berlin, Astra Zeneca AB: Jag lyfte egentligen fram det för att det kommer att hamna under diskussion när rapporten släpps i juni och för att jag delvis kan se samma strömningar. Som Grace sa är det kanske inte någon konflikt. Man ska beskatta vinsterna där aktiviteten utförs, och det ska inte styras av hur stor population och marknad det är. Men man kan ändå se de trenderna. Det är ännu tydligare inom CCCTB, för där finns det en formel – man ska fördela vinsten mellan EU-länderna. Som rapporten såg ut förut beaktade man inte IP-ägarer över huvud taget. Det skulle flyttas ut, vilket jag kan förstå, för det är extremt jobbigt att värdera IP bara för att fördela i en deklARATION. Det skulle kosta multum att sitta och värdera forskningen och vad den är värd på det här stadiet och så vidare. Men Sverige är en stor forskningsnation. Om vi inte får räkna det som värdeskapande får de stora europeiska nationerna med stor befolkning mycket mer av vinsten. Det är alltså en lite liknande strömning, men egentligen ett helt eget projekt.

Anna Ryott, Swedfund: Jag har en kommentar till Hannah Bergstedts fråga om land-för-land-rapportering. Det gäller utvecklingsperspektivet. Vårt uppdrag som utvecklingsfinansiär är att bekämpa fattigdom genom hållbart företagande. Det kan vi göra på två sätt. Det ena sättet är att skapa bra och sjysta jobb, så att människor kan försörja sig själva och sina familjer. Det andra sättet är att öka skattebasen, det vill säga se till att ländernas välbefinnande ökar. Om vi ska kunna klara det här uppdraget krävs det också att man kan mäta och rapportera hur vi lyckas med det. Därför är land-för-land-rapporteringen ett

bra verktyg för oss. Det visar på det välstånd våra investeringar skapar i de länder där vi är verksamma.

Vad saknas då? Jo, vi tror att Sverige skulle kunna bidra väldigt mycket genom att hjälpa till att bygga starka institutioner. Initiativ som BEPS kan också skapa ett gemensamt regelverk, vilket jag tror kan underlätta för institutioner som jobbar med land-för-land-rapportering.

Grace Perez-Navarro, OECD: Jag har en kort kommentar. Jag har hört att man uttrycker oro över att forskning och utveckling inte skulle anses vara någonting som skapar värde i BEPS-projektet. Det kanske är ett missförstånd. Vi tycker absolut att forskning och utveckling är värdeskapande, och så ska det naturligtvis också ses när man analyserar internprissättningar. Det var bara det jag ville reda ut.

Jag vill också komma med ett annat förtydligande. OECD arbetar inte alls med CCCTB, utan det är helt och hållet EU som kommer att komma med förslaget.

Leif Jakobsson (S): Det här var det tredje öppna seminarium som skatteutskottet arrangerat om BEPS-projektet. Det första var väldigt trevande, får vi väl säga, och det handlade snarast om att försöka förstå vad bokstäverna betydde. De två första var framför allt inriktade på den rena skattepolitiken och skattetekniken. Det här seminariet ville vi göra bredare genom att lyfta in betydelsen inte minst för utvecklingsländerna. Det tycker jag har speglats bra i diskussionen i dag.

Ett perspektiv är vad som är bra för Sverige. För att problematisera frågan kan man väl säga att det finns långa och korta perspektiv. Sverige är betjänt av en ekonomisk utveckling i hela världen som gör att det tillkommer marknader där svenska företag kan finnas. Men samtidigt har vi naturligtvis behov av att försvara vår bolagsskattebas. Det är inga lätta avvägningar. Det är absolut ingenting enkelt. Men Sverige har en tradition av att vara en förkämpe för global rättvisa, och det finns väl med i detta sammanhang.

Det låter ibland lite grann som att det här i och för sig går fort men ändå är teori. Men vi är redan inne i BEPS-arbetet. Sveriges riksdag kommer antagligen redan i år att ta ställning till automatiskt informationsutbyte mellan de länder som ingått överenskommelser.

Detta kommer att påverka väldigt mycket, och det kommer säkert att bli en nymornad debatt. Syftet med de här seminarierna har varit att försöka stimulera debatten och kunskapen i Sverige om de här frågorna, eftersom vi ser att nivån hos oss i detta avseende är väldigt mycket lägre än i de flesta andra länder. Jag tycker att det här seminariet har bidragit till att reda ut väldigt mycket. Tack vare tv-sändning och annat lär väldigt många fler människor ha kunnat följa det här och ta del av vad som sagts.

Vi har fått frågor om hur seminariet dokumenteras. Allt som har sagts här kommer att tryckas i en rapport. Förhoppningsvis är den tryckt på riktigt den

17 juni. I annat fall kommer den från den dagen att finnas på riksdagens hemsida i digital form. Men det kommer i alla fall en tryckt redovisning av det här seminariet, så att man kan studera det vidare.

Med de orden vill jag tacka alla som deltagit här under dessa tre timmar och alla som har lyssnat och sett oss på tv-sändningar. Framför allt tackar jag er i panelen för att ni ställde upp.

BILAGA 1

Bildmaterial från seminariet

Grace Perez-Navarro, OECD

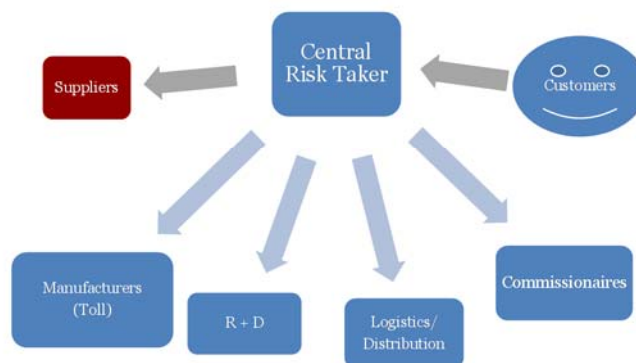
OECD-G20 BEPS PROJECT

4 June 2015

Grace Perez-Navarro
Deputy Director
Centre for Tax Policy and Administration

 What is BEPS?

Why now? Changing business models

3

Why now? Changing economy...

Why now?

Structure – 15 Actions

BEPS Action	Content	
1	Digital Economy	Modernisation
2	Hybrid Mismatch	Coherence
3	CFCs	
4	Interest Deductions	
5	Harmful Tax Practices	Substance
6	Treaty Abuse	
7	PE Status	
8		Transparency
9	Transfer Pricing Outcomes	
10	Methodologies and data	
11	Mandatory disclosure	Certainty
12	Transfer Pricing Documentation	
13	Dispute resolution	Implementation
14	Multilateral Instrument	
15		

Developing countries and BEPS

Two reports outline impact on developing countries

Extreme reliance on taxation of MNEs

- Rwanda reports that 70% of its tax base comes from MNEs.
- In Burundi one company contributes nearly 20% of total tax collection. (Source: NSI, 2010)
- In Nigeria, MNEs represent 88% of the tax base. (Source: ATAF Conference, 18-19 March 2014)
- In Peru related party transactions account for 26% of GDP. (Source: Task Force Presentation, 28 March 2014)

Approximately 25% of intercompany transactions entered into by Colombian taxpayers are with low rate tax jurisdictions.

Source: Task Force Presentation, 28 March 2014

7

The 2014 Deliverables

- **16 September 2014:** release of the first seven deliverables, agreed by consensus by all OECD and G20 countries. Presented at the September 2014 meeting of G20 Finance Ministers and at the November 2014 meeting of G20 Leaders in Australia where the deliverables were fully endorsed.
- The package includes:
 - ❖ **Explanatory Statement**
 - ❖ **3 Reports:**
 - two **final reports** on the Digital Economy (Action 1) and the Feasibility of a Multilateral Instrument (Action 15)
 - one **interim report** on progress in fighting Harmful Tax Practices (Action 5)
 - ❖ **Draft Rules in 4 areas:**
 - Hybrid mismatch arrangements
 - Treaty abuse
 - TP Intangibles
 - TP Documentation and CBC template

8

Final Package

- What? Consolidated reports on each action item
- When? October/November 2015

9

Post-2015: What's next?

- Follow up technical work
- Implementation support:
 - assistance
 - practical guidance
- Monitoring implementation

10

Penny Davies, Diakonia

Tax dodging

- how developing countries are losing out
and what to do about it

Penny Davies
penny.davies@diakonia.se

Outline

- Outflows and inflows of resources to developing countries
- Tax dodging– a key threat to development
- The need to go beyond BEPS - 4 key demands to stop tax dodging

Source: The State of Finance for Developing Countries, 2014, Eurodad.

Swedish Parliament, 4 June 2015

Illicit financial flows from developing countries – how much?

- Developing countries and emerging economies lost US\$991.2 billion in illicit flows in 2012. (Global Financial Integrity)
- Sub-Saharan Africa suffers the most in relative terms – biggest illicit outflows in relation to GDP - 5.7% annually. (Global Financial Integrity)

Swedish Parliament, 4 June 2015

Now is the time to act!

Swedish Parliament, 4 June 2015

The need to go beyond BEPS - 4 key demands to stop tax dodging

1. Establish an intergovernmental body on tax under the UN as part of the FfD Conference, in July 2015.

What we've got:

- A fragmented global system to deal with tax and development
- BEPS only includes a small number of developing countries, and consults with others, and does not address issues of concern for developing countries.

Swedish Parliament, 4 June 2015

The need to go beyond BEPS - 4 key demands to stop tax dodging

2. Increase corporate transparency:

Public Country by Country Reporting (CBCR) for all companies in all sectors

What we've got:

- EU Capital Requirements Directive (2014) – CBCR for the financial sector
- EP JURI and DEVE votes for public CBCR for all sectors (May 2015, whole EP vote in June)
- Part of BEPS, *but not publicly available* CBCR and only for very large companies

Swedish Parliament, 4 June 2015

The need to go beyond BEPS - 4 key demands to stop tax dodging

2. Increase corporate transparency:

Public registers of the real – beneficial - owners (the people who control them) of companies, trusts and similar legal structures

What we've got:

- EU Anti-Money Laundering Directive (December 2014), requires EU members to create registries, but up to member states to allow public access to the information. *Will Sweden?*

Swedish Parliament, 4 June 2015

The need to go beyond BEPS - 4 key demands to stop tax dodging

3. Inclusion of developing countries in automatic exchange of information on tax, and capacity building

What we've got:

- OECD system for Automatic Information Exchange on tax which requires capacity to give information before receiving any back

Swedish Parliament, 4 June 2015

The need to go beyond BEPS - 4 key demands to stop tax dodging

4. Sweden to adopt a strategy on tax and development as part of its Politik för Global Utveckling (PGU)

- A. In the FfD negotiations - push for UN intergovernmental body on tax
- B. In the EU - push for public CBCR for MNCs in all sectors
- C. Nationally - develop comprehensive action plan on tax and development (support to developing countries, impact assessment of tax treaties, public registries BO etc)

Swedish Parliament, 4 June 2015

Krister Andersson, Svenskt Näringsliv**Skatteutskottet 2015-06-04**

Öppet seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt

Krister Andersson
Svenskt Näringsliv
krister.andersson@svensktnaringsliv.se

BEPS – Nya regler för alla multinationella företag

- Inte sedan 1920-talet har reglerna för hur vinstskatten ska fördelas mellan länder diskuterats lika mycket
- Ändrade maktförhållanden i världen
 - De 19 största länderna vill ändra reglerna för var vinsten ska anses ha uppstått och hur den ska fördelas mellan länderna
- Ett antal högprofil företag betalade låg bolagsskatt, speciellt amerikanska bolag i europeiska länder
- Stora budgethål i många länders statsfinanser i samband med finanskrisen

Stora effekter för såväl företag som länder

- Storleken på marknaden och försäljning tillmäts större betydelse
 - Problematiskt för länder med små marknader och som har stora bolag
- Många svenska bolag kommer att få betala mer i bolagsskatt samtidigt som skatteintäkterna i Sverige faller
- Den administrativa bördan ökar väsentligt för såväl företag som för skatteförvaltningarna
 - Detta leder till minskade investeringar och att vissa företag kanske inte längre förblir multinationella
- Många utvecklingsländer har bristande kapacitet att klara såväl nuvarande regler som de nya, betydligt mer komplicerade reglerna

Viktiga ändringar för Sverige

- Action 7 (fasta driftställen): Många svenska företag kommer att bli skattskyldiga i utlandet för verksamheter som tidigare undantagits. Stor risk för tvister och ett ökat antal fall av dubbelbeskattning.
- Action 8 (Immateriella rättigheter): Ökad kamp om beskattning av intäkter från immateriella rättigheter. Avdrag för FOU i Sverige men beskattning av avkastningen i utlandet.
- Action 9 (Risk): Multinationella bolag avkrävs att redovisa riskfördelningen inom en koncern på mikronivå (alla koncerninterna transaktioner ska analyseras och prissättas på basis av risktagande).

UNCTAD om BEPS

- FDI, Tax and Development
 - The fiscal role of multinational enterprises: towards guidelines for Coherent International Tax and Investment Policies. 26 mars 2015.
- Rapporten varnar för risken att kasta bort barnet med badvattnet
 - "Taking action on tax avoidance will have effects on international investment that must be considered carefully."
 - "Higher transaction costs could make some investments less attractive"

UNCTAD om BEPS (2)

- Årligt skattebortfall för utvecklingsländerna från multinationella bolags skatteundandragande (tax avoidance) genom internationella skattekkanaler (offshore) anges uppgå till 100 miljarder dollar
- Utvecklingsländerna medger investeringsincitament som är nästan 10 gånger större
- Multinationella bolags årliga skattebetalningar uppgår dock till 730 miljarder dollar, eller 10 procent av offentliga intäkter vilket är dubbelt så mycket som i utvecklade länder (5 procent i utvecklade länder). I Afrika är siffran 14 procent.

UNCTAD om BEPS (3)

- Bolagsskatten som andel av BNP uppgår till 4 procent i utvecklingsländer jämfört med 2 procent i utvecklade länder
- Kollaps i inkomstskatten på individer. Som andel av BNP uppgår den till 2 procent i utvecklingsländer
- Ur UNCTAD:s Principles for Coherent International Tax and Investment Policies:
- **"International tax policies and anti-avoidance measures should take a balanced approach considering the total value at stake, including the potential impact on the existing tax base and on future investment for development."**

Yvonne Bertlin, AstraZeneca

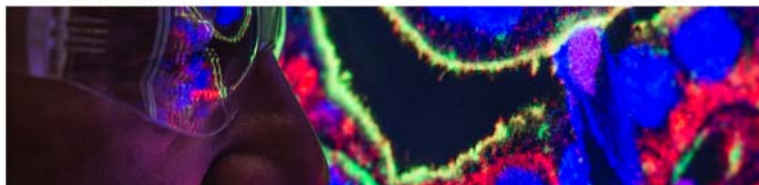

Internationellt samarbete mot skatteflykt – Riksdagens skatteutskott

Konsekvenserna av G20/OECDs BEPS projekt för ett stort
multinationellt företag som AstraZeneca

Yvonne Bertlin, CFO AstraZeneca AB

4 juni 2015

AstraZeneca välkomnar G20/OECDs BEPS projekt

- Fördelar med BEPS:
 - Vi ser positivt på det övergripande målet att förhindra artificiell skatteplanering via skatteparadis och s.k. brevlådebolag – i linje med ökat fokus på CSR frågor ("Corporate Social Responsibility").
 - Ett bättre samordnat regelverk för beskattningen av globalt verksamma företag.
 - Ambitionen att vinster beskattas där det ekonomiska värdet skapas och aktiviteten utförs.
 - Forbättrade tvistelösningsmekanismer för att undanröja dubbelbeskattning.
 - Konkurrens på lika villkor.

2

- BEPS - Potentiella risker och negativa effekter:
 - Risk att mindre länder som Sverige förlorar då en större andel av vinsten allokeras till länder med större marknad snarare än där värdeskapande FoU bedrivs.
 - Ökad administrativ börda för företagen t.ex.:
 - Omfattande dokumentationskrav för internprissättning inklusive "Country by Country reporting"
 - Komplicerade modeller för värdering av IP (immateriella rättigheter).
 - Allokering av räntekostnader globalt i förhållande till vinster i respektive land.
 - Ökade antal skatterevisioner och tvister med risk för dubbelbeskattning:
 - Länder kan ha olika syn på vad som är värdeskapande funktioner, fasta driftställen samt hur risk ska mätas.
 - Det kan ta lång tid innan uppgörelse nås - i mer komplexa fall 5-10 år.
 - Mycket viktigt att det etableras effektiva tvistelösningsmekanismer.

3

BEPS – ett viktigt steg också för utvecklingsländerna

- Utvecklingsländerna behöver:
 - Fungerande skattelagstiftning
 - Fungerande skatteadministration.
- I likhet med alla länder finns det ett behov av insyn i företagens verksamhet.
- Dubbelbeskattning måste motverkas såväl som missbruk av internprissättning i syfte att styra vinsterna till skatteparadis eller liknande.
- Kunskapsutbyte mellan länderna är också värdefullt.
- Det vore bra om OECD, FN och utvecklingsländerna kunde komma överens om en gemensam "best practice" vad gäller internprissättning.

4

Country by Country reporting (CbCr)

- Generellt sett stödjer vi de organisationer som kräver ökad transparens i syfte för utvecklingsländerna att erhålla en rättvis andel av skatten.
- Vi betalar skatt i ett 70-tal länder.
 - I dagsläget är dock AstraZenecas verksamhet i flertalet av utvecklingsländerna inte så omfattande.
- I vår bransch genereras vinsterna främst genom framgångsrik FoU:
 - Våra tre strategiska FoU-centra finns i Sverige, USA och Storbritannien.
 - Dessa långsiktiga investeringar är förenade med hög risk och påverkar naturligtvis vår globala lönsamhet och fördelningen av vinsten.
- Vi strävar efter att så långt som möjligt uppnå internprissättningsöverenskommelser med berörda myndigheter (APA, MAP).

5

CCCTB* – AstraZeneca ser flera risker

- Risk att länder med större population och inhemsk försäljning allokeras en högre andel av den gemensamma vinsten.
 - IP (immateriella rättigheter) beaktas ej fullt ut eller inte alls.
 - Svensk bolagsskattbas, som till stor del består av värde genererad från FoU, eroderas.
- Kraftigt ökad administrativ börda
 - Ej möjligt att tillämpa Sveriges enkla och konkurrenskraftiga avskrivningsregler.
 - Rapporteringen skulle innebära kostsamma systemanpassningar.
 - Komplexa skatterevisioner med flera skattemyndigheter inblandade.

* CCCTB (Common Consolidated Corporate Tax Base)

6

Hur bör ett önskvärt skattesystem se ut?

- Bred skattebas och låg skattesats
- Pragmatiska och enkla regler
- Förutsebart och stabilt
- Väl fungerande tvistelösningsmekanismer – (APA, MAP)
- Möjlighet till snabba förhandsbesked

Ett sådant system skulle medföra positiva effekter för såväl tillväxt som välfärd och stärka Sveriges konkurrenskraft.

Magdalena Andersson (S), finansminister

Base Erosion and Profit Shifting

**Seminarium i skatteutskottet
den 4 juni 2015
Statsrådet Magdalena Andersson**

Finansdepartementet

Regeringens syn på BEPS arbetet

- **Sverige och BEPS**
- **Sverige och utvecklingsländerna**
- **FN och BEPS**
- **Vägen framåt**

Finansdepartementet

Svensk ståndpunkt om BEPS

- Att motverka skatteflykt och skatteundandragande är en hög politisk prioritering
- Sverige stödjer BEPS-projektet och deltar aktivt i det pågående arbetet
- Viktigt att resultatet och eventuella förslag på åtgärder även beaktar små öppna exportberoende ekonomiers legitima intressen

Finansdepartementet

Svenskt deltagande

- Sverige deltar i samtliga ordinarie arbetsgrupper och i de särskilda grupper som arbetar med digital ekonomi resp. framtagandet av ett multilateralt instrument
- Sverige deltar i de flesta av projektets fokusgrupper

Finansdepartementet

Tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad

- De senaste årens arbete mot skatteflykt och skatteundandragande innebär förändringar av internationella principer
- För att utvecklingsländer ska kunna dra nytta av dessa förändringar krävs såväl ansträngningar från dessa länders sida som tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad

Finansdepartementet

Sveriges bidrag vad gäller tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad

- Fattigdomsbekämpning och utveckling. Förhindra kapital- och skatteflykt
- Skatteverket och goda exempel på tjänsteexport
- Verksamhet i Kenya, Moldavien och Kosovo. Det pågår även samtal och planering inför projekt i Mocambique och Kambodja

Finansdepartementet

FN:s skattekommitté arbetar också med BEPS

- **Skattekommittén - Sverige är representerat**
 - följer utvecklingen med BEPS inom OECD
 - hjälper till att synliggöra utvecklingsländernas erfarenheter och åsikter i OECD-arbetet
 - försöker identifiera BEPS-problem som är specifika för utvecklingsländer, t.ex. praktiskt inriktade problem gällande prissättning av koncerninterna tjänster
- **Största hindren för att undanröja BEPS är brist på information, jämförbarhetsdata, kapacitet och humankapital samt legala strukturer**

Finansdepartementet

Nystart av Politik för Global Utveckling och konferensen om utvecklingsfinansiering i Addis Abeba

- **Regeringen har gjort en nystart av PGU och Finansdepartementet arbetar för närvarande med att ta fram en handlingsplan**
- **Det pågår ett intensivt arbete med att förbereda konferensen om utvecklingsfinansiering och flera medarbetare på Finansdepartementet är involverade. En del av konferensen kommer att handla om kapital- och skatteflykt. Kapital- och skatteflykt försvårar inhemsk resursmobilisering**

Finansdepartementet

Vägen framåt

- BEPS-projektet har pågått sedan våren 2013 och ska (i stort sett) vara avslutat vid utgången av 2015
- Några åtgärder har längre tidsgräns, t.ex. ska arbetet med ett multilateralt instrument pågå t.o.m. 2016
- OECD beslutar i september

Finansdepartementet

Vägen framåt (forts)

- Slutsatserna avseende de olika åtgärderna ska beaktas samlat innan överlämnande till G20
- Viktigt med ett effektivt förfarande för tvistelösning

Finansdepartementet

Vägen framåt (forts.)

- **BEPS-projektet leder till ändringar i:**
 - OECDs riktlinjer för internprissättning
 - OECDs modell för skatteavtal
 - intern lagstiftning
- **Ändringar i svensk lagstiftning: t.ex. införande av land-för-landrapportering**

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2012/13
2012/13:RFR1	FINANSUTSKOTTET Statlig styrning och ansvarsutkrävande	
2012/13:RFR2	FINANSUTSKOTTET Utfrågningsprotokoll EU, euron och krisen	
2012/13:RFR3	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets offentliga utfrågning den 29 mars 2012 om framtida godstransporter	
2012/13:RFR4	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET OCH NÄRINGSUTSKOTTET Uppföljning av vissa frågor inom landsbygdsprogrammet	
2012/13:RFR5	FÖRSVARsutskottet FöU Forskning och utveckling inom försvarsutskottets ansvarsområde	
2012/13:RFR6	CIVILUTSKOTTET Kontraheringsplikt vid tecknandet av barnförsäkringar	
2012/13:RFR7	KU, FiU, KrU, UbU, MJU och NU Öppet seminarium om riksdagens mål- och resultatstyrning: vilka mål, vilka resultat?	
2012/13:RFR8	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om gymnasiereformen	
2012/13:RFR9	UTBILDNINGSUTSKOTTET Förstudier om – Förskolan – Utbildning för hållbar utveckling inklusive entreprenöriellt lärande	
2012/13:RFR10	UTBILDNINGSUTSKOTTET Hur kan ny kunskap komma till bättre användning i skolan	
2012/13:RFR11	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets öppna seminarium om folkhälsofrågor onsdagen den 27 mars 2013	
2012/13:RFR12	ARBETSMARKNADSUTSKOTTET Mogen eller övermogen? – arbetsmarknadsutskottets offentliga seminarium om erfaren arbetskraft	
2012/13:RFR13	TRAFIKUTSKOTTET Offentlig utfrågning om sjöfartens kapacitetsmöjligheter	
2012/13:RFR14	TRAFIKUTSKOTTET Offentlig utfrågning om flygtrafikledningstjänsten – har vi landat i den bästa lösningen?	
2012/13:RFR15	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om oredlighet i livsmedelskedjan	
2012/13:RFR16	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om hur ny kunskap bättre ska kunna komma till användning i skolan	
2012/13:RFR17	NÄRINGSUTSKOTTET Näringsutskottets offentliga utfrågning om en fossiloberoende fordonsflotta	

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2013/14
2013/14:RFR1	SOCIALUTSKOTTET Etisk bedömning av nya metoder i vården – en uppföljning av landstingens och statens insatser	
2013/14:RFR2	KULTURUTSKOTTET Uppföljning av regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	
2013/14:RFR3	KULTURUTSKOTTET En bok är en bok är en bok? – en fördjupningsstudie av e-böckerna i dag	
2013/14:RFR4	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning om funktionshindersperspektiv i kulturarvet	
2013/14:RFR5	TRAFIKUTSKOTTET Hela resan hela året! – En uppföljning av transportsystemets tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning	
2013/14:RFR6	FINANSUTSKOTTET Finansutskottets offentliga utfrågning om ändring av riksdagens beslut om höjd nedre skiktgräns för statlig inkomstskatt	
2013/14:RFR7	SKATTEUTSKOTTET Inventering av skatteforskare 2013	
2013/14:RFR8	ARBETSMARKNADSUTSKOTTET Ett förlängt arbetsliv – forskning om arbetstagarnas och arbetsmarknadens förutsättningar	
2013/14:RFR9	SOCIALFÖRSÅKRINGSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om vårdnadsbidrag och jämställdhetsbonus	
2013/14:RFR10	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Subsidiaritet i EU efter Lissabon	
2013/14:RFR11	SKATTEUTSKOTTET Utvärdering av skattelättnader för utländska experter, specialister, forskare och andra nyckelpersoner	
2013/14:RFR12	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om PISA-undersökningen	
2013/14:RFR13	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets öppna kunskapsseminarium om icke smittsamma sjukdomar – ett ökande hot globalt och i Sverige (onsdagen den 4 december 2013)	
2013/14:RFR14	KULTURUTSKOTTET För, med och av – en uppföljning av tillgängligheten inom kulturen	
2013/14:RFR15	SKATTEUTSKOTTET Skatteutskottets seminarium om OECD:S handlingsplan mot skattebaseroering och vinstförflyttning	
2013/14:RFR16	TRAFIKUTSKOTTET Framtidens flyg	

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2013/14
2013/14:RFR17	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Översyn av ändringar i offentlighets- och sekretesslagstiftningen 1995–2012	
2013/14:RFR18	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets öppna kunskapsseminarium om socialtjänstens arbete med barn som far illa	
2013/14:RFR19	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets seminarium om utbildning för hållbar utveckling inklusive entreprenöriellt lärande	
2013/14:RFR20	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning För, med och av – en uppföljning av tillgänglighet inom kulturen	
2013/14:RFR21	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 1: Skrivbordsstudie om autonomi- och kvalitetsreformerna	
2013/14:RFR22	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 2: Intervjuundersökning med rektorer	
2013/14:RFR23	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets hearing om framtidens luftfart – Har vi luft under vingarna?	
2013/14:RFR24	JUSTITIEUTSKOTTET Offentlig utfrågning med anledning av EU-domstolens dom om datalagringsdirektivet	

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2014/15
2014/15:RFR1	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Stöd till lokala åtgärder mot övergödning	
2014/15:RFR2	TRAFIKUTSKOTTET Hållbara analyser? Om samhällsekonomiska analyser inom transportsektorn med särskild hänsyn till hållbar utveckling	
2014/15:RFR3	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets offentliga utfrågning om järnvägens vägval	
2014/15:RFR4	FÖRSVARsutskottet Blev det som vi tänkt oss? En uppföljning av vissa frågor i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2009	
2014/15:RFR5	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Huvudrapport	
2014/15:RFR6	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 3: Enkätundersökning till studieansvariga	
2014/15:RFR7	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 4: Den fallstudiebaserade undersökningens första fas	
2014/15:RFR8	TRAFIKUTSKOTTET Seminarium om samhällsekonomiska analyser	
2014/15:RFR9	TRAFIKUTSKOTTET Sjöfartsnäringen och dess konkurrenskraft	
2014/15:RFR10	SKATTEUTSKOTTET Skattebefriande bränslen i industriella processer, så kallade råvarubränslen	
2014/15:RFR11	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om idrott och fysisk aktivitet i skolan – ett sätt att stärka inlärning och hälsa	
2014/15:RFR12	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Konstitutionsutskottets hearing om journalisters och medie-redaktioners säkerhet och arbetsförutsättningar	